

CALIF

RNIA

SAYI 1

ÖZEL SAYI

AMERİKAN TÜRK

TİCARET & YATIRIM KONSEYİ

CALIFORNIA | MAYIS, 2025

40 yıldır ulusal ve uluslararası alanda paketli, sıvı, toz ve dökme ürünlerin taşınması, depolanması ve katma değerli hizmetler konusunda öncü ve uzman yapımızla lojistiğiniz için farklı deneyimler sunuyoruz.

Entegre lojistik çözümlerimizle %100 müşteri memnuniyeti sağlarken, iş süreçlerimizdeki çevre dostu uygulamalarımız sayesinde karbon ayak izimizi azaltıyor, verimli enerji kullanımımızla gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma hedefimizi sürdürüyoruz.

Giriş ve Genel Çerçeve

ATIC'in Misyonu ve Kitabın Amacı

ATIC (American Turkish Trade & Investment Council), Türkiye ile ABD arasındaki ticaret ve yatırım ilişkilerini güçlendirmeyi, iki ülke arasında karşılıklı anlayış ve işbirliği yaratmayı amaçlayan bir kuruluştur. Türkiye'nin KOBİ'leri ve iş dünyasının ABD pazarına girişini kolaylaştırmak, Türk firmalarının ABD'deki fırsatları daha iyi değerlendirmelerini sağlamak için çeşitli projeler ve hizmetler sunmaktadır.

Bu kitap, ATIC'in misyonunu destekleyerek, Türk iş dünyası, KOBİ'ler ve yatırımcılar için Kaliforniya'nın Türk iş dünyası için sunduğu ticaret ve yatırım fırsatlarını tanıtmayı hedeflemektedir. ABD'nin farklı eyaletlerinde potansiyel iş fırsatları, ticaret rotaları, kültürel farklar ve yatırım imkanları hakkında kapsamlı bilgiler sunulacaktır. Her eyaletin ekonomik yapısı, ticaret fırsatları, başlıca sektörleri ve stratejik yatırım alanlarına dair detaylı analizler, Türk iş dünyasının ABD pazarında daha bilinçli adımlar atmasını sağlayacaktır.

Kitabın amacı, Türkiye ile ABD arasında mevcut ticaret ilişkilerini artırmak ve iki ülke arasındaki iş yapma potansiyelini keşfetmektir. Türk firmalarının ABD pazarındaki fırsatları daha iyi kavrayabilmesi için her bir eyaletin ticaret ortamı, yatırım olanakları, sektörel fırsatlar ve lojistik altyapı gibi konular detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Böylece, Türk şirketlerinin ABD pazarında başarılı olabilmeleri için gerekli tüm bilgileri edinmeleri sağlanacaktır.

İÇİNDEKİLER

ABD Eyalet Sistemi

Amerika Birleşik Devletleri, 50 eyalet ve bir federal bölgeden oluşan geniş bir yapıya sahiptir. Her eyaletin kendi yasaları, hükümeti ve ekonomik yapısı vardır

6

ABD'nin Ekonomik Yapısı

10

ABD, dünya ekonomisinin en büyük ikinci ekonomisi olarak, küresel ticaretin merkezlerinden biridir. Gelişmiş endüstriyel altyapısı, güçlü finans sektörü, zengin doğal kaynakları ve teknolojik yenilikler le ABD, dünya çapında birçok ülkeyle ticaret yapmaktadır.

Genel Bilgiler

Amerika Birleşik Devletleri'nin batısında yer alan Kaliforniya, yüzölçümü bakımından ABD'nin en büyük üçüncü eyaletidir.

13

Ekonomik Yapı ve Öne Çıkan Sektörler

29

Kaliforniya, ABD'nin en büyük ekonomisine sahip eyalet olup, 2023 itibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) yaklaşık 3,9 trilyon dolar civarındadır.

İÇİNDEKİLER

Ticaret ve Yatırım Olanakları

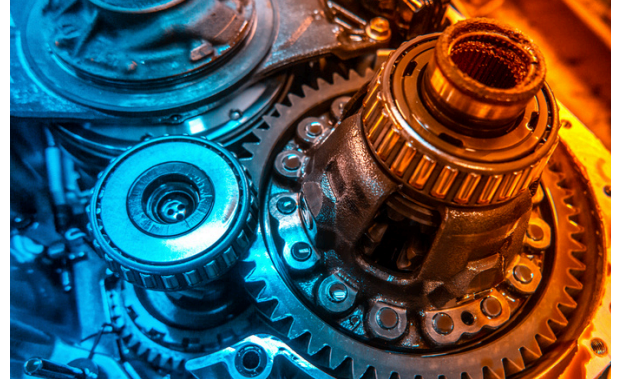
Kaliforniya, Türkiye ile ticaret ilişkileri açısından önemli bir stratejik noktadır. Türkiye ile ABD arasındaki genel ticaret hacminin büyük bir kısmı Kaliforniya üzerinden yapılmaktadır.

45

Avantajlı Sektörler

SEKTÖRLER Kaliforniya, otomotiv endüstrisi açısından önemli bir pazardır, özellikle elektrikli araçlar ve sürdürülebilir ulaşım çözümleri konusunda büyük bir potansiyele sahiptir. Türk otomotiv sektörünün, özellikle elektrikli araçlar ve araç parçaları konusunda Kaliforniya pazarına daha fazla girebilmesi mümkündür.

49

KOBİ'ler için Yatırım Fırsatları

Kaliforniya, KOBİ'ler için çok sayıda yatırım fırsatı sunmaktadır. Özellikle teknoloji, yenilenebilir enerji, biyoteknoloji ve e-ticaret gibi hızlı büyüyen sektörlerde, Kaliforniya, küçük ve orta ölçekli işletmeler için büyük fırsatlar yaratmaktadır.

55

İthalat - İhracat

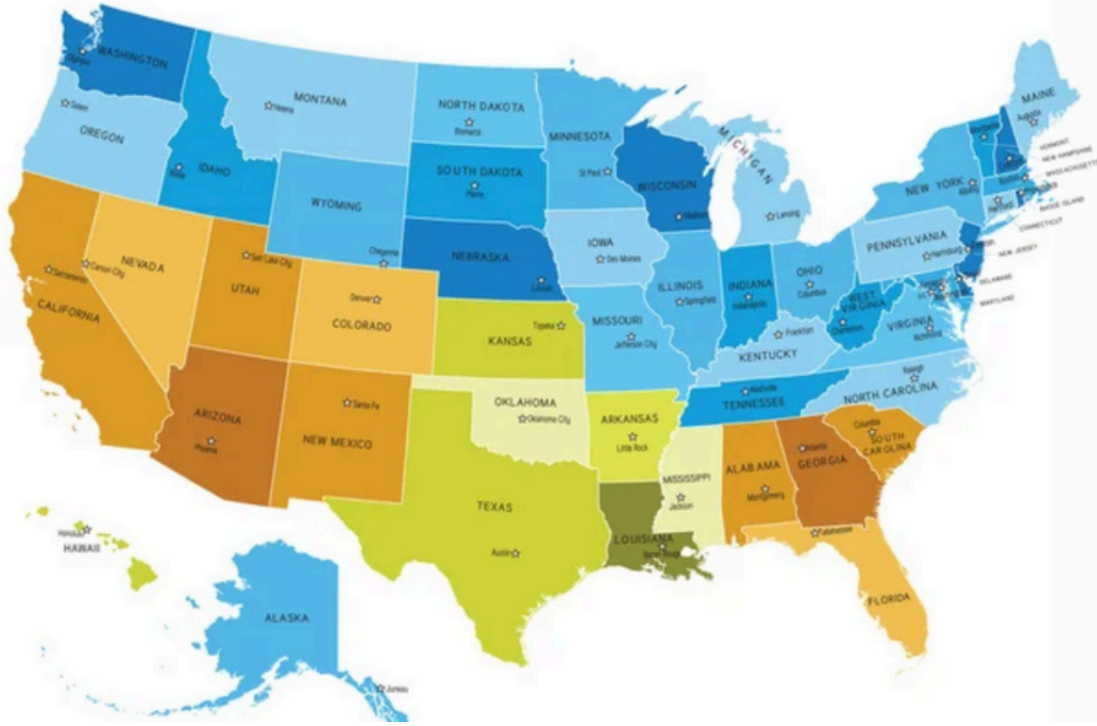
Kaliforniya, ABD'nin en büyük ekonomisine sahip eyaletidir ve dünyanın birçok ülkesiyle olduğu gibi Türkiye ile de yoğun ticaret ilişkileri sürdürmektedir. Eyaletin ticaret yapısı hem yüksek teknoloji ürünlerine hem de tarımsal ürünlere dayalıdır.

89

ABD Eyalet Sistemi ve İş Yapma Kültürü

Genel Bilgi

Amerika Birleşik Devletleri, 50 eyalet ve bir federal bölgeden oluşan geniş bir yapıya sahiptir. Her eyaletin kendi yasaları, hükümeti ve ekonomik yapısı vardır. Bu nedenle, ABD’de iş yaparken her eyaletin kendine özgü ticaret politikaları, vergi sistemi, iş yapma kültürü ve ekonomik fırsatları göz önünde bulundurulmalıdır. Eyaletlerin çoğu, kendi ekonomik ve ticaret politikalarını belirleme konusunda bağımsızdır. Bu da ABD’yi büyük bir ticaret çeşitliliğine sahip bir ülke yapmaktadır.

ABD’de iş yapma kültürü, genellikle yenilikçilik, rekabetçilik ve pragmatizm üzerine kuruludur. İş dünyasında, risk almayı, yeni fikirleri denemeyi ve hızla adapte olmayı teşvik eden bir yaklaşım benimsenir. Amerikan iş dünyasında başarı, genellikle stratejik düşünme, verimlilik ve müşteri odaklılık gibi faktörlere dayanır. İş ilişkileri ve görüşmelerde ise açık iletişim, karşılıklı güven ve zaman yönetimi büyük önem taşır.

Amerikan iş yapma kültüründe, her eyaletin kendi ticaret kültürünü yansıttığı gözlemlenir. Örneğin, Kaliforniya’daki teknoloji ve inovasyon odaklı iş yapma kültürü, Texas’taki petrol ve enerji odaklı ticaret yapısından oldukça farklıdır. Bu nedenle, Amerika ile ticaret yapmak isteyen iş insanlarının, hedefledikleri eyaletin ekonomik dinamiklerine ve iş yapma tarzına hakim olmaları büyük önem taşır.

Silikon Vadisi ve Girişimcilik Kùltürü

Silikon Vadisi, Kaliforniya'nın teknolojik ve girişimcilik ekosisteminin kalbi olarak bilinir ve dünya çapında inovasyonun merkezi sayılır. Burada iş yapma kültürü, risk almayı, yenilikçi fikirleri denemeyi ve hızlı adaptasyonu teşvik eder.

1- Girişim Sermayesi ve Start-up Ekosistemi

- Silikon Vadisi, girişim sermayesi (venture capital) yatırımlarının merkezi olarak kabul edilir. Buradaki yatırımcılar, genellikle yüksek riskli ancak yüksek getiri sağlayabilecek projelere yatırım yapmayı tercih ederler. Örneğin, 2004 yılında kurulan Facebook, ilk başlarda sadece üniversite öğrencileri için bir sosyal ağ iken, hızla büyüdü ve dünyadaki en büyük sosyal medya platformlarından biri haline geldi. Bu başarının arkasında, Silikon Vadisi'nde yatırım yapan birçok girişim sermayesi firmasının desteği yer almaktadır.
- Tesla ve SpaceX gibi firmalar da, uzun vadeli başarılarını, Silikon Vadisi'ndeki inovasyon kültürüne borçludurlar. Bu şirketler, ilk başlarda pek çok kişiden finansman alamadılar, ancak doğru zamanlamada doğru yatırımcılarla buluşarak büyük bir başarıya imza attılar.

2- İnovasyon ve Hızlı Prototipleme

Silikon Vadisi'ndeki girişimciler, her zaman yeni fikirleri hızlı bir şekilde test etmeye ve prototipler üretmeye eğilimlidir. Apple, Google, Intel, Facebook gibi dev teknoloji şirketlerinin merkezi burada yer almaktadır. Bu şirketlerin başarısı, yenilikçi fikirleri hızla piyasaya sunarak, geri bildirim alıp geliştirme yapabilmelerine dayanmaktadır.

Örneğin, Google'ın "20% Time" politikası, çalışanlarının işlerinin %20'sini kendi projelerine ayırmalarına izin verir. Bu yaklaşım, çalışanları inovatif projeler geliştirmeye teşvik eder ve şirketin sürekli olarak yenilikçi kalmasını sağlar. Bu tür bir iş yapma kültürü, Silikon Vadisi'ni dünya çapında bir inovasyon merkezi haline getirmiştir.

3- İşbirlikleri ve Ekosistem

Silikon Vadisi'nde şirketler arasında sıkça işbirlikleri kurulur ve bu işbirlikleri sayesinde yenilikçi çözümler üretilir. Bu bölgedeki girişimciler, yalnızca kendi işlerini kurmakla kalmaz, aynı zamanda diğer firmalarla ortaklıklar kurarak daha büyük projelere imza atar. Apple ile IBM'in işbirliği, teknoloji dünyasında iki devin farklı alanlarda nasıl işbirliği yaparak daha geniş pazarlara hitap edebileceğine dair iyi bir örnektir.

PayPal gibi bir başka örnek de, başlangıçta bir grup girişimci tarafından kurulan, daha sonra çok sayıda birleşme ve satın alma ile büyüyen bir başarı öyküsüdür. PayPal'ın ilk kurucuları, daha sonra LinkedIn, Tesla, YouTube gibi büyük şirketlere yatırım yaparak teknoloji dünyasına yeni projeler kazandırdılar.

4- İş Yapma Kültürü Özellikleri:

- **Yenilikçilik ve Risk Alma:** Silikon Vadisi, risk almayı ve yenilikçi fikirleri teşvik eden bir kültüre sahiptir. Girişimciler, başarısızlık riskini göze alarak yeni projelere yatırım yapmayı tercih ederler.
- **Hızlı Adaptasyon ve Esneklik:** Kaliforniya'daki iş yapma kültüründe hız çok önemlidir. Yeni teknolojilerin hızla gelişmesi, şirketlerin değişen pazar koşullarına hızla adapte olmalarını gerektirir. Örneğin, Uber ve Lyft, geleneksel taksi endüstrisine hızla girmiş ve pazarın önemli bir oyuncusu haline gelmiştir.
- **Açık İletişim ve İşbirliği:** Çoğu teknoloji firması, açık iletişimi ve yatay organizasyon yapılarını benimser. Bu, çalışanların fikirlerini özgürce paylaşmalarına olanak tanır ve yenilikçi çözümlerin ortaya çıkmasına yardımcı olur.

ABD'nin Ekonomik Yapısı ve Türkiye ile Ticari İlişkileri

ABD, dünya ekonomisinin en büyük ikinci ekonomisi olarak, küresel ticaretin merkezlerinden biridir. Gelişmiş endüstriyel altyapısı, güçlü finans sektörü, zengin doğal kaynakları ve teknolojik yenilikleri ile ABD, dünya çapında birçok ülkeyle ticaret yapmaktadır. Aynı zamanda ABD, geniş bir iç pazara sahip olup, farklı sektörlerde büyük ticaret fırsatları sunmaktadır.

ABD'nin ekonomisi, teknoloji, hizmetler, sanayi, enerji ve tarım sektörlerine dayanmaktadır. Özellikle teknoloji, finans, sağlık, otomotiv ve enerji sektörlerinde büyük bir üretim kapasitesine sahip olan ABD, küresel düzeyde lider konumdadır. ABD ekonomisi, aynı zamanda dış ticaretin büyük bir bölümünü elektronik ürünler, otomobiller, makine ve ekipmanlar, kimyasallar ve tarım ürünleri gibi ürünlerle gerçekleştirir.

Türkiye ile ABD arasındaki ticaret ilişkileri giderek güçlenmektedir. İki ülke arasında yapılan ticaret, yıllık milyarlarca dolara ulaşmakta ve her geçen yıl artış göstermektedir. 2023 itibariyle Türkiye'nin ABD'ye yaptığı ihracat 14,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, ABD'den yapılan ithalat ise 15,8 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Türkiye'nin ABD'ye başlıca ihracat kalemleri arasında otomotiv, tekstil ve hazır giyim, makine ve ekipmanlar yer almaktadır. ABD ise Türkiye'ye en çok uçak ve uçak parçaları, elektronik cihazlar, tarım ürünleri ve petrol ürünleri ihraç etmektedir.

ABD ile Türkiye arasındaki ticaretin geleceği, her iki ülkenin ekonomik ilişkilerinin derinleşmesi ve karşılıklı yatırımların artması ile oldukça parlaktır. ABD, aynı zamanda Türkiye'nin en önemli ihracat pazarlarından biri olmakta ve Türkiye'ye yönelik doğrudan yabancı yatırımlar da önemli bir düzeye ulaşmaktadır.

A. Genel Bilgiler

EYALETİN HARİTASI VE ÖNEMLİ ŞEHİRLERİ

Amerika Birleşik Devletleri'nin batısında yer alan Kaliforniya, yüzölçümü bakımından ABD'nin en büyük üçüncü eyaletidir. Kaliforniya, Pasifik Okyanusu'na kıyısı olan tek eyalet olup, ayrıca ABD'nin en büyük ekonomisine sahip eyaletlerinden biridir. Eyalet, geniş bir coğrafyaya yayılmış olup, dağlar, çöller, ormanlar ve kıyı şeridinden oluşan çeşitlilik gösteren doğal manzaralara sahiptir. Kaliforniya, zengin doğal kaynakları ve turistik cazibe merkezleri ile de dikkat çekmektedir.

ABD eyaletleri arasında alan bakımından üçüncü sırada yer alan Kaliforniya, çeşitli bir topografya ve iklime sahiptir. Kıyı Sıradağları olarak bilinen bir dizi alçak dağ, 1.200 mil (1.930 km) uzunluğundaki kıyı boyunca uzanır. San Francisco'nun kuzeyindeki Point Arena'dan eyaletin güney kısmına kadar olan bölge, San Andreas Fayı boyunca tektonik stresin neden olduğu titremelere ve bazen de şiddetli depremlere maruz kalır. Kıyı Sıradağları, dev katedral benzeri sekoya ormanlarının hakim olduğu kuzeyde yoğun yağış alır, ancak bu dağların iklimi Güney Kaliforniya'da önemli ölçüde daha kurudur ve Golden Gate'in güneyinde hiçbir büyük nehir okyanusa ulaşmaz. Orta Kaliforniya'daki kıyı sıralarının arkasında, Sacramento ve San Joaquin nehirlerinin boşalttığı uzun bir alüvyon vadisi olan büyük Central Valley yer alır. Güneydoğuda, özellikle Joshua Tree Milli Parkı'nın bulunduğu Mojave Çölü olmak üzere geniş çorak araziler bulunur.

Central Valley'nin doğusunda neredeyse aşılmaz bir granit bariyer olarak yükselen Sierra Nevada sıradağları, Mt. Whitney, Kings Canyon Milli Parkı, Sequoia Milli Parkı ve Yosemite Milli Parkı'nı içerir. Sierra Nevada'nın kuzey devamı olan Cascade Sıradağları, Lassen Volkanik Milli Parkı'nı içerir. S Sierra Nevada'nın doğusunda Death Valley Milli Parkı yer alır. Kaliforniya, bir ulus için dünyanın en büyük on ekonomisinden biri olabilecek kadar son derece üretken bir ekonomiye sahiptir.

Tarım, eyalet ekonomisinin çekirdeği olarak yavaş yavaş yerini sanayiye bıraksa da, Kaliforniya havuç, marul, soğan, brokoli, domates, çilek ve badem gibi meyve ve sebze üretiminde ülkeye öncülük etmektedir. Eyaletin en değerli ürünleri üzüm, pamuk, çiçek ve portakaldır; ancak süt ürünleri çiftlik gelirinin en büyük payını oluşturur ve Kaliforniya bu sektörde yine ulusal liderdir. Eyalet ayrıca ABD'nin yerel şarabının da büyük bir bölümünü üretmektedir.

Kaliforniya'nın çiftlikleri iyi toprak, uzun büyüme mevsimi ve modern tarım yöntemlerinin kullanımı sayesinde oldukça üretkendir. Sulama, özellikle San Joaquin Vadisi ve Imperial Vadisi'nde kritik öneme sahiptir. Mahsullerin toplanması ve paketlenmesi çoğunlukla mevsimlik göçmen işçiler, özellikle de Meksikalılar tarafından yapılır. Balıkçılık da bir diğer önemli sektördür.

Kaliforniya

20+ years

AMERİKA'DAKİ MALİ MÜŞAVİRİNİZ

Amerika'da Şirket Kuruluşu
ve Uyum Hizmetleri

İnsan Kaynakları ve
Sigorta Hizmetleri

Muhasebe Hizmetleri

Danışmanlık ve
Denetim Hizmetleri

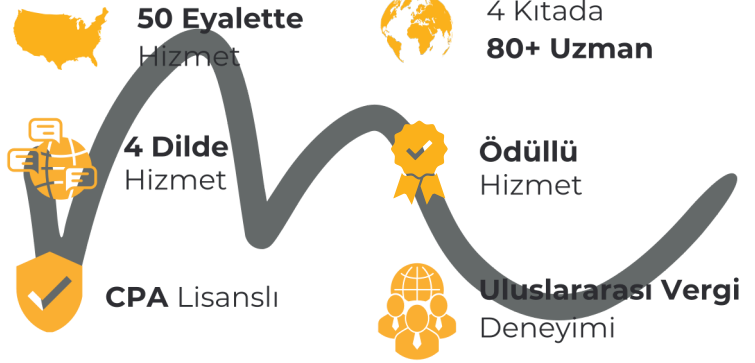

Vergi Hizmetleri

ÖDÜLLERİMİZ

REFERANSLARIMIZ

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN
www.manaycpa.com

**BİZE
ULAŞIN**

+90 850 242 0100
+1 404 900 - 1040
+1 404 550 - 1000

info@manaycpa.com
www.manaycpa.com

MARIETTA, GA, USA (HQ)
2513 SHALLOWFORD RD.
#200, 30066

ATLANTA, GA, USA
1995 N PARK PL SE,
STE 400F, 30339

SAN DIEGO, CA, USA
600 B ST, 92101

NEW YORK, NY, USA
418 BROADWAY #7663
ALBANY, 12207

Genel Kaliforniya

Başkent: Sacramento

Birliğe Giriş: 9 Eylül 1850 (31. eyalet)

Sloganı: Eureka (Buldum)

Eyalet Renkleri: mavi ve altın

Eyalet Şarkısı : Seni Seviyorum, Kaliforniya

Takma Adı: Altın Eyalet

Devlet Sembolleri

Çiçek : Altın gelincik

Ağaç : Kaliforniya sekoyası

Kuş : Kaliforniya vadi bildircini

Hayvan : Kaliforniya boz ayısı (1953)

Balık : Kaliforniya altın alabalığı (1947)

Eyalet Coğrafyası

Kara alanı: 155.973 mil kare (403.970 km kare)

Su alanı: 7.734 mil kare

Kıyı şeridi: 840 mil

Kıyı şeridi: 3.427 mil

En yüksek nokta: Mt. Whitney - 14.494 ft

En alçak nokta: Ölüm Vadisi - deniz seviyesinden 282 ft aşağıda

Eyaletin coğrafi merkezi: Madera Co.'da, Madera'nın 35 mil kuzeydoğusunda

İlçe sayısı: 58

Nüfus bakımından en büyük ilçe: Los Angeles, 9.519.338 (2000)

Alan bakımından en büyük ilçe: San Bernardino, 20.062 mil kare

Ulusal ormanlar: 18

Eyalet parkları ve plajları: 264

Kaliforniya Nüfus

2025 Nüfus (Tahmini): 37.691.912

10 büyük şehir:

- **Los Angeles:** 3.820.914
- **San Diego:** 1.388.320
- **San Jose:** 969.655
- **San Francisco:** 880.988
- **Sacramento:** 526.384
- **Long Beach:** 449.468
- **Oakland:** 436.504
- **SBakersfield:** 413.381
- **Anaheim:** 340.512

Cinsiyete Göre

- **Erkek:** 19.64 milyon (%50,04)
- **Kadın:** 19.61 milyon (%49,96)

Yaşa Göre

- **18 ve üzeri** : 24.52 milyon %62,5
- **65 yaş ve üzeri:** 5.99 milyon %15,2

Kökenine Göre

- **Beyaz:** 17.25 milyon (%43,9)
- **Siyah:** 5.99 milyon (%15,2)
- **Amerikan Yerlisi:** 0.44 milyon (%1,1)
- **Asyalı:** 5.99 milyon (%15,2)
- **Diğer ırk:** 6.82 milyon (%17,3)
- **İki veya daha fazla ırk:** 6.41 milyon (%16,3)
- **Hispanik/Latin:** yaklaşık (%40)

Kaliforniya'da yer alan bazı önemli şehirler şunlardır:

Los Angeles (LA): Kaliforniya'nın en büyük şehri ve dünyanın eğlence başkenti olarak bilinir. Hollywood, film endüstrisi ve medya sektörlerinin merkezi olan Los Angeles, büyük bir finansal ve kültürel merkezdir.

San Francisco: Teknoloji ve inovasyon merkezi olan bu şehir, Silikon Vadisi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Dünya çapında ünlü teknoloji firmalarının merkezi olan bu şehir, aynı zamanda finansal bir merkezdir.

San Diego: Kaliforniya'nın güneyinde yer alan bu şehir, biyoteknoloji, savunma sanayii ve turizm sektörlerinde güçlüdür. Ayrıca, ABD'nin en büyük deniz üssüne sahip şehirlerden biridir.

Sacramento: Kaliforniya'nın başkenti olan Sacramento, eyalet hükümetinin merkezi olup, tarım ve ticaretle önemli bir rol oynamaktadır.

San Jose: Silikon Vadisi'nin kalbi olarak bilinen bu şehir, teknoloji sektörü ile büyük bir öneme sahiptir ve birçok büyük teknoloji firmasının merkezi burada yer almaktadır.

Tarihçesi ve Eyaletin Gelişim Süreci

Kaliforniya'nın tarihi, yerli Amerikan kabileleriyle başlamaktadır. İlk olarak Chumash, Pomo ve Yokuts gibi yerli halklar, Kaliforniya'da uzun yıllar boyunca yaşamışlardır. 16. yüzyılın sonlarına doğru, İspanyol kaşifler bu bölgeye ilk adımlarını atmış ve Kaliforniya, İspanyol İmparatorluğu'nun bir parçası olmuştur. 1821'de Meksika'nın bağımsızlığını kazanmasının ardından, Kaliforniya Meksika'ya bağlı bir bölge haline gelmiştir.

1850 yılında Kaliforniya, ABD'ye 31. eyalet olarak katılmıştır. Katılmasından sonra hızlı bir gelişim sürecine giren Kaliforniya, özellikle Altına Hücum (Gold Rush) dönemi ile büyük bir göç dalgası yaşamıştır. Altın keşiflerinin ardından binlerce insan Kaliforniya'ya yerleşmiş ve eyaletin ekonomik büyümesi hızlanmıştır.

20. yüzyılın başlarında Kaliforniya, özellikle film endüstrisinin merkezi haline gelmiş, Hollywood'un büyümesiyle dünya çapında ün kazanmıştır. 1950'ler ve 1960'larda teknoloji ve sanayi sektörlerinde büyük bir atılım yapmış, özellikle Silikon Vadisi ile dünya çapında bir teknoloji merkezi haline gelmiştir.

Bu süreç, Kaliforniya'nın ekonomik büyümesini sürdüren en önemli etkenlerden biri olmuştur.

Bugün, Kaliforniya, dünyanın teknoloji, eğlence, finans, tarım ve eğitim sektörlerinde lider bir merkezidir. Aynı zamanda, Kaliforniya Üniversitesi gibi önemli eğitim kurumları ile yüksek öğrenim alanında da ön plandadır.

PIRSAN

Customs Brokering and Consulting Ltd.Sti

“While focusing on the satisfaction of our business partners with a faster, reliable and modern service approach, we offer services by adhering to ethical values”

www.pirsan.com.tr

Demografik Yapı (Nüfus, İş Gücü, Eğitim Seviyesi vb.)

Kaliforniya, ABD'nin en kalabalık eyaleti olup, yaklaşık 40 milyon nüfusu ile ülke genelinde birinci sırada yer almaktadır. Eyalet, hem etnik çeşitliliği hem de demografik yapısı ile dikkat çekicidir.

YILLIK TAHMİN	NÜFUS	ABD YÜZDE	U.S.
2024	39.431.263	11.59%	340.110.988
2023	39.198.693	11.64%	336.806.231
2022	39.142.565	11.72%	334.017.321
2021	39.142.565	11.79%	332.099.760
2020	39.521.958	11.92%	331.577.720

Kaynak: U.S. Bureau of Labor Statistics

Nüfus

Kaliforniya, çok kültürlü yapısı ile tanınır. Eyaletin nüfusunun büyük bir kısmı, farklı etnik kökenlere sahip insanlardan oluşmaktadır.

Kaliforniya, özellikle Latino nüfusunun yoğun olduğu bir eyalet olup, aynı zamanda Asyalı, Afrikalı Amerikalı ve beyaz nüfus arasında da dengeli bir dağılım gösterir.

Los Angeles ve San Francisco gibi büyük şehirlerde, farklı kültürlerin etkisiyle zengin bir kültürel çeşitlilik gözlemlenmektedir.

1. Hispanik Nüfus ile İlgili Fırsatlar

Kaliforniya, büyük bir Hispanik nüfusa sahip bir eyalet olup, özellikle Los Angeles, San Diego ve diğer güney bölgelerinde yoğunlaşmaktadır. Bu demografik grup, özellikle gıda, tekstil, perakende ve eğlence sektörlerinde önemli bir pazar oluşturmaktadır. Türk iş insanları, aşağıdaki fırsatları değerlendirebilir:

- **Gıda ve Tarım Ürünleri:**

Kaliforniya'daki Hispanik nüfus, Türk gıda ürünlerine büyük bir ilgi göstermektedir. Zeytinyağı, kuru yemişler (özellikle fındık ve badem), geleneksel Türk tatları (börek, baklava vb.) gibi ürünler, özellikle bu gruptan yoğun talep görebilir.

- **Kültürel ve Eğlence Alanındaki Fırsatlar:**

Kaliforniya'daki Hispanik topluluğu, kültürel etkinlikler ve medya sektöründe büyük bir pazar oluşturmaktadır. Türk sineması, müzik ve kültürel öğelerin tanıtılması, özellikle Hispanik kitleler arasında önemli bir fırsat sunabilir.

- **Perakende ve Moda:**

Hispanik nüfusun genç kesimi, moda ve giyim sektöründe oldukça talepkar. Türk tekstil ürünleri ve geleneksel Türk el sanatları, bu kitleye yönelik pazarlanabilir.

2. Asyalı Nüfusun Yoğun Olduğu Bölgelerdeki Ticaret Olanakları

Kaliforniya, özellikle Los Angeles ve San Francisco gibi büyük şehirlerinde Asyalı nüfusun yoğun olduğu bölgelere sahiptir. Bu demografik grubun, Türk iş insanları için birkaç önemli fırsat sunduğu alanlar şunlar olabilir:

• Teknoloji ve Yenilikçi Ürünler:

Asya kökenli nüfus, teknolojiye büyük ilgi göstermektedir. Silikon Vadisi gibi teknoloji merkezlerinde yer alan Asyalı girişimciler ve iş insanları, Türk teknoloji firmalarının yazılım, yapay zeka, dijital pazarlama ve fintech alanlarındaki ürün ve hizmetlerine ilgi gösterebilir.

• Gıda ve İçecek Sektörü:

Asyalı nüfusun yoğun olduğu bölgelerde, Türk mutfağının tanıtılması ve ithalatı büyük fırsatlar sunabilir. Özellikle Türk zeytinyağı, nar ekşisi, baklava ve Türk kahvesi gibi ürünler, Asya kökenli topluluklar arasında oldukça popüler olabilir.

• Sağlık ve Biyoteknoloji:

Asyalı nüfus, sağlık ve biyoteknoloji alanlarında büyük yatırımlar yapmaktadır. Türk biyoteknoloji firmaları, özellikle tıbbi cihazlar ve genetik araştırmalar konusunda işbirlikleri yapabileceği fırsatlar arayabilir.

3. Afrikalı Amerikalı Nüfus ile İlgili Fırsatlar

Kaliforniya, önemli bir Afrikalı Amerikalı nüfusa sahip olup, özellikle Los Angeles ve Oakland gibi şehirlerde bu grup yoğunlaşmaktadır. Türk iş insanları, bu demografik grup için şu fırsatları değerlendirebilir:

- **Moda ve Giyim Sektörü:**

Afrikalı Amerikalı topluluk, moda büyük ilgi duymaktadır ve kalitesiz üretimden kaçınarak daha özgün ve kültürel olarak anlamlı ürünleri tercih etmektedir. Türk tekstil firmaları, özellikle kaliteli kumaşlardan yapılan giyim ürünleri ile bu pazarda fırsatlar yakalayabilir.

- **Sağlık ve Wellness:**

Afrikalı Amerikalı toplumda, sağlıklı yaşam ve wellness kültürü gittikçe yayılmaktadır. Türk firmaları, organik ve sağlıklı gıda ürünleri, bitkisel takviyeler ve doğal bakım ürünleri ile bu sektördeki talepleri karşılayabilir.

4. Diğer Etnik Gruplarla Ticaret Olanakları

Kaliforniya, çok kültürlü bir yapıya sahiptir ve birçok farklı etnik grup arasında ticaret fırsatları sunmaktadır. Türk iş insanları, bu çeşitliliği kullanarak şunlar üzerinde fırsatlar yakalayabilir:

- **İşbirlikleri ve Ortaklıklar:**

Kaliforniya'daki etnik gruplar arasındaki kültürel zenginlik, Türk firmalarının farklı pazarlarla işbirliği yapmasını sağlayabilir. Bu işbirlikleri, ürünlerin yerel pazarlarda tanıtılmasını ve satılmasını kolaylaştırabilir.

- **Eğitim ve Araştırma:**

Eğitim sektörü, Kaliforniya'da güçlü bir pazar oluşturmaktadır. Türk firmaları, özellikle eğitim teknolojileri, dil eğitimi ve kültürel değişim programları alanlarında potansiyel işbirlikleri kurabilir.

İŞ GÜCÜ

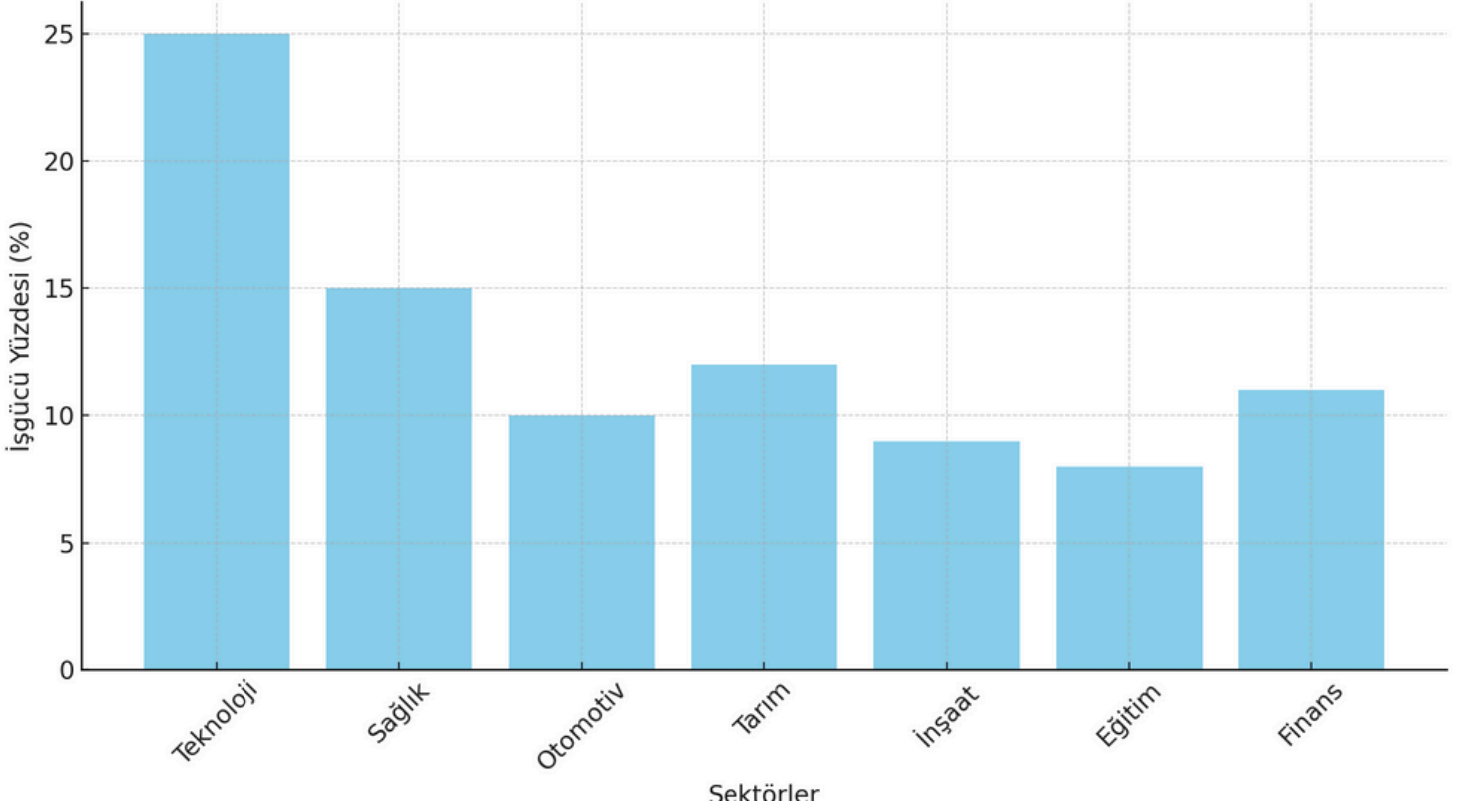
Kaliforniya'nın iş gücü de oldukça geniş ve çeşitlidir. Eyalet, teknoloji, finans, eğlence, tarım, enerji ve sağlık gibi birçok sektörde güçlüdür. Silikon Vadisi, dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinin merkezi olduğu için Kaliforniya, yüksek teknoloji ve yazılım geliştirme alanlarında büyük bir iş gücüne sahiptir. Eyalet aynı zamanda, tarım sektöründe de önemli bir üretim merkezi olup, birçok tarım ürünü için ABD'nin en büyük üreticisi konumundadır.

Kaliforniya, girişimcilik ve yenilikçilik açısından da büyük bir potansiyele sahiptir. Her yıl binlerce yeni işletme açılmakta ve eyalet, iş dünyasında daha genç ve dinamik bir nüfusa sahiptir.

İşgücü Tahminleri	Ocak 2025	2024 Yılı Ort.	2019 Yılı Ort.
Toplam İşgücü	19.704.775	19.644.052	19.420.103
Çalışan	18.635.640	18.600.912	18.621.924
İşsiz	1.069.135	1.043.140	798.179
İşsizlik Oranı	5.4	5.3	4.1

Kaynak: U.S. Bureau of Labor Statistics

Kaliforniya Sektörlerinde İş Gücü Dağılımı

2024'te Kurumsal Olmayan Nüfus (16 yaş ve Üzeri) Bazlı İşgücü Özellikleri	Toplam	Yüzde Dağılımı	Kategorideki Nüfusun %'si
Toplam İşgücü	19.367	100%	%62,1
Erkekler	10.413	%53,8	%67,7
Kadınlar	8.954	%46,2	%56,5
İstihdam	18.353	100%	58,8%
Erkekler	9.852	%53,7	%64,1
Kadınlar	8.501	%46,3	%53,7
İşsizlik	1.014	100%	%3,2
Erkekler	561	%55,3	%3,6
Kadınlar	453	%44,7	%2,9
İşsizlik Oranı	5.2		
Erkekler	5.4		
Kadınlar	5.1		

Kaynak: U.S. Bureau of Labor Statistics

Eğitim Seviyesi

Kaliforniya, eğitim seviyesi bakımından ABD'nin önde gelen eyaletlerinden biridir. Eyalet, özellikle Kaliforniya Üniversitesi (UC) ve Stanford Üniversitesi gibi dünya çapında tanınan üniversitelere ev sahipliği yapmaktadır. Kaliforniya'daki üniversiteler ve eğitim kurumları, teknoloji, mühendislik, işletme, hukuk ve sosyal bilimler alanlarında dünya çapında eğitim vermektedir.

Kaliforniya, aynı zamanda okuryazarlık oranı ve üniversiteye giriş oranı bakımından da yüksek bir seviyededir. Bu durum, Kaliforniya'nın iş gücünü sürekli olarak yenileyen ve eğiten bir yapı oluşturmasına olanak tanımaktadır.

Yaşam Beklentisi ve Sağlık

Kaliforniya, yaşam kalitesi açısından yüksek bir standart sunan eyaletlerden biridir. Sağlık hizmetleri, eyaletin büyük şehirlerinde oldukça gelişmiştir. Kaliforniya, aynı zamanda, sağlıklı yaşam ve çevre dostu politikaları ile de tanınır. Yüksek yaşam beklentisi ve geniş sağlık altyapısı, eyaletin çekiciliğini artıran faktörlerdendir.

B. EKONOMİK YAPI VE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

GSYİH Büyüklüğü ve Ulusal Ekonomideki Yeri

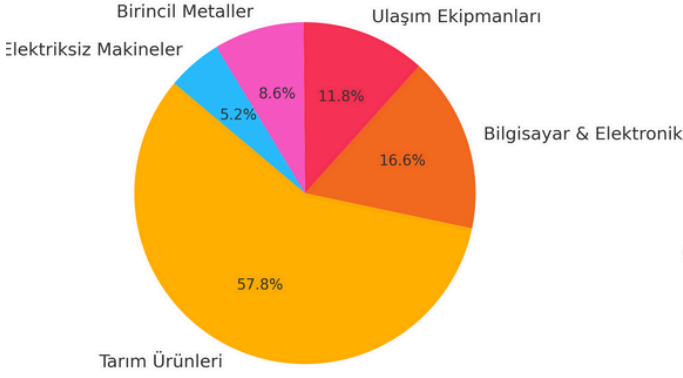
Kaliforniya, ABD'nin en büyük ekonomisine sahip eyaleti olup, 2023 itibarıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) yaklaşık 3,9 trilyon dolar civarındadır. Bu rakam, Kaliforniya'yı yalnızca ABD'nin en büyük eyaleti yapmaz, aynı zamanda dünya ekonomisi sıralamasında da büyük bir yer edinmesini sağlar. Eğer Kaliforniya bağımsız bir ülke olsaydı, dünyanın en büyük dördüncü ekonomisi olacaktı (ABD, Çin ve Japonya'nın ardından). Kaliforniya'nın GSYİH'si, ülkedeki toplam GSYİH'nin yaklaşık 15-16%'sını oluşturur, bu da eyaletin ulusal ekonomideki önemli rolünü açıkça ortaya koymaktadır.

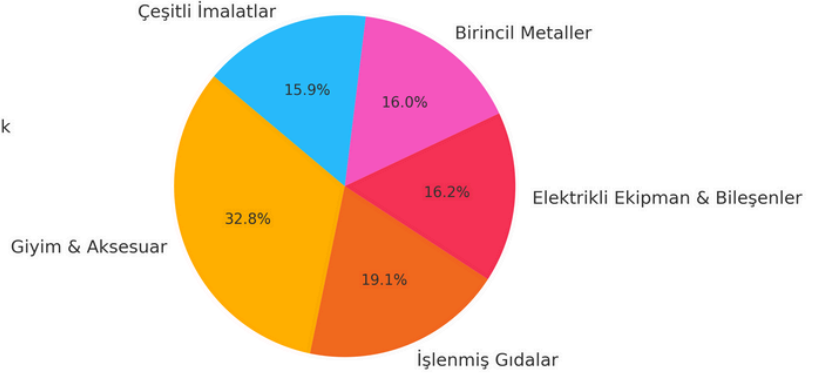
Kaliforniya'nın ekonomisi büyük ölçüde tüketici harcamaları, ticaret ve yatırımlar ile şekillenir. Eyalet, yüksek teknoloji, finans, sağlık ve eğlence gibi sektörlerdeki güçlü performansı ile ulusal ekonomik büyümeye katkıda bulunur. Ayrıca, eyaletin dünya çapındaki ticaret hacmi, ABD'nin toplam dış ticaretinin önemli bir kısmını kapsar. Bu, Kaliforniya'nın uluslararası ticaretteki etkisini pekiştirir.

Kaliforniya – Türkiye Ticareti (2023)

Kaliforniya'dan Türkiye'ye İhracat (2023)

Türkiye'den Kaliforniya'ya İthalat (2023)

Kaliforniya, 2023 yılında Türkiye'ye toplam 1,02 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Bu rakamla Türkiye, Kaliforniya'nın 31. en büyük ihracat pazarı konumundadır. Kaliforniya aynı yıl Türkiye'den 1,13 milyar dolar tutarında mal ithal etmiştir.

Kaliforniya'dan Türkiye'ye İhracat (2023)

- **Tarım ürünleri:**
500 milyon \$
- **Bilgisayar ve elektronik ürünler:**
144 milyon \$
- **Ulaşım ekipmanları:**
102 milyon \$
- **Birincil metal ürünleri:**
74 milyon \$
- **Elektriksiz makineler:**
45 milyon

Türkiye'den Kaliforniya'ya İthalat (2023)

- **Giyim ve aksesuarlar:**
203 milyon \$
- **İşlenmiş gıdalar:**
118 milyon \$
- **Elektrikli ekipman, aletler ve bileşenler:**
100 milyon \$
- **Birincil metaller:**
99 milyon \$
- **Çeşitli imalatlar:**
98 milyon \$

	Veri Serisi	GeriVeri	Eylül 2024	Ekim 2024	Kasım 2024	Aralık 2024	Ocak 2025	Şubat 2025
	İşgücü Verileri							
	Sivil İşgücü (1)		(R)19.688,1	(R)19.694,5	(R)19.696,2	(R)19.693,5	19.704,1	(P)19.706,7
	İstihdam (1)		(R)18.612,1	(R)18.616,0	(R)18.619,2	(R)18.618,0	18.634,8	(P)18.645,7
	İşsizlik (1)		(R)1.076,1	(R)1.078,5	(R)1.076,9	(R)1.075,5	1.069,2	(P)1.061,0
	İşsizlik Oranı (2)		(R)5,5	(R)5,5	(R)5,5	(R)5,5	5,4	(P)5,4
	Tarım Dışı Ücret ve Maaş İstihdamı							
	Toplam Tarım Dışı (3)		17930,8	17951,3	17993,4	18032,4	18011,0	(P)18.003,5
	12 aylık % değişim		0,3	0,6	0,8	0,9	0,0	(P)0,4
	Madencilik ve Ormancılık (3)		18,8	18,9	18,7	18,7	18,8	(P)18,6
	12 aylık % değişim		-3,6	-1,6	-2,1	-3,1	-3,1	(P)-2,1
	İnşaat (3)		907,0	905,9	904,1	903,4	898,5	(P)895,0
	12 aylık % değişim		-1,9	-1,7	-1,7	-2,1	-3,3	(P)-1,6
	Üretim (3)		1.240,9	1.234,3	1.233,8	1.234,9	1.231,4	(P)1.228,1
	12 aylık % değişim		-3,2	-3,4	-2,9	-2,7	-3,0	(P)-2,7
	Ticaret, Ulaştırma ve Kamu Hizmetleri (3)		3.070,9	3.075,2	3.100,2	3.114,7	3.097,7	(P)3.094,4
	12 aylık % değişim		-0,9	-0,7	0,2	0,6	-0,3	(P)0,3
	Bilgi (3)		534,5	530,5	529,5	534,1	531,9	(P)534,5
	12 aylık % değişim		-1,0	-0,9	-2,0	-1,5	-1,8	(P)-1,3
	Finansal Faaliyetler (3)		797,4	798,5	796,6	798,4	791,3	(P)786,6
	12 aylık % değişim		-1,6	-1,2	-1,2	-0,8	-3,2	(P)-2,9
	Profesyonel ve Ticari Hizmetler (3)		2.778,1	2.774,1	2.777,4	2.776,3	2.766,9	(P)2.759,2
	12 aylık % değişim		-1,2	-1,0	-0,5	-0,5	-2,0	(P)-1,7
	Eğitim ve Sağlık Hizmetleri (3)		3.315,4	3.330,6	3.345,0	3.352,5	3.373,1	(P)3.391,5
	12 aylık % değişim		5,0	5,5	5,5	5,1	4,7	(P)4,9
	Eğlence ve Misafirperverlik (3)		2.005,3	2.003,9	2.006,6	2.013,4	2.013,1	(P)2.006,2
	12 aylık % değişim		-0,8	-0,9	-0,7	-0,5	-1,5	(P)-0,8
	Diğer Hizmetler (3)		591,4	593,5	592,4	593,9	594,1	(P)591,6
	12 aylık % değişim		-0,1	0,4	0,1	0,2	-1,0	(P)-0,6
	Hükümet (3)		2.671,1	2.685,9	2.689,1	2.692,1	2.694,2	(P)2.697,8
	12 aylık % değişim		2,3	2,6	2,4	2,4	2,2	(P)2,2
	Dipnotlar (1) Kişi sayısı, bin olarak, mevsimsel olarak düzeltilmiş. (2) Yüzde olarak, mevsimsel olarak düzeltilmiş. (3) İş sayısı, bin olarak, mevsimsel olarak düzeltilmiş. (p) Ön (r) Gözden geçirilmiş							

Öne Çıkan Sektörler: Türk Şirketleri için Sektörel Fırsatlar

Teknoloji ve İnovasyon

Kaliforniya, dünya çapında teknoloji ve inovasyonun merkezi olan Silikon Vadisi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Bu bölge, teknoloji sektörü için dünyanın en önemli merkezlerinden biri olup, eyaletin ekonomik büyüklüğünü şekillendiren temel unsurlardan biridir. Yazılım geliştirme, yapay zeka (AI), biyoteknoloji, robotik ve internet hizmetleri gibi birçok yenilikçi alanda Kaliforniya, küresel liderlik konumunu sürdürmektedir. Önde gelen teknoloji şirketleri arasında Apple, Google (Alphabet), Facebook (Meta), Tesla, Oracle, Intel ve Nvidia gibi devler yer almaktadır. Bu şirketlerin merkezleri Kaliforniya'da bulunmakta ve eyaletin teknoloji alanındaki küresel liderliğini pekiştirmektedir.

Kaliforniya'nın ekonomisini oluşturan başlıca sektörler, her biri dünya çapında önemli bir yer tutan ve eyaletin ekonomik büyümesine büyük katkı sağlayan sektörlerdir. Bu sektörler, hem devlet bütçesi hem de iş gücü piyasası açısından kritik öneme sahiptir.

Kaliforniya'daki sektörel fırsatlar, Türk şirketlerinin pazara hızlı bir şekilde adapte olabilmesi için büyük bir potansiyel sunmaktadır. Aşağıda, Türk şirketlerinin Kaliforniya'daki çeşitli sektörlerde nasıl fırsatlar yaratabileceğine dair örnekler ve öneriler yer almaktadır:

SİLİKON VADİSİ

Silikon Vadisi, aynı zamanda teknoloji dünyasında iş gücü yaratırken, yatırımcılar için de önemli bir merkezdir. Kaliforniya, girişim sermayesi (venture capital) yatırımlarının yoğunlaştığı bir bölge olup, yeni girişimler ve yenilikçi projeler için cazip bir ortam sunmaktadır.

Türk Şirketlerinin Teknoloji ve İnovasyon Alanındaki Fırsatları

Kaliforniya'daki teknoloji sektörü, Türk şirketleri için birçok fırsat barındırmaktadır. Türk şirketlerinin bu sektöre adapte olabileceği bazı alanlar şunlardır:

Yazılım Geliştirme ve Dijital Pazarlama:

Türkiye, yazılım geliştirme ve dijital pazarlama alanında büyük bir yetenek havuzuna sahiptir. Türk yazılım şirketleri, özellikle uygulama geliştirme, e-ticaret çözümleri, yapay zeka ve veri analitiği gibi alanlarda Kaliforniya pazarına girebilir. Kaliforniya'daki birçok start-up, dijital pazarlama ve yazılım çözümleri için Türk şirketlerini işbirliği yapmak üzere davet edebilir.

Fintech ve Blockchain:

Kaliforniya, fintech (finansal teknoloji) ve blockchain gibi yenilikçi finansal sistemlere büyük ilgi göstermektedir. Türk fintech firmaları, ödeme sistemleri, dijital bankacılık, kripto para çözümleri ve blockchain altyapıları konusunda Kaliforniya'daki büyük teknoloji şirketleriyle işbirlikleri yapabilir. Örneğin, Papara gibi Türk fintech şirketleri, Kaliforniya'daki yatırımcılarla ortaklıklar kurabilir.

Yapay Zeka ve Otomasyon:

Kaliforniya'daki teknoloji şirketleri, yapay zeka ve otomasyon çözümlerine büyük yatırım yapmaktadır. Türk şirketleri, özellikle makine öğrenimi ve robotik çözümler geliştiren firmalar olarak bu alanda faaliyet gösterebilirler.

Meyve, sebze, süt ürünleri, et ve fındık, badem, üzüm, narenciye, ilek ve avokado gibi ürünlerde yüksek üretim kapasitesine sahip olan eyalet, aynı zamanda ileri düzeyde gıda işleme ve paketleme altyapısına da sahiptir. Bu güçlü tarımsal ekosistem, Türk Şirketleri açısından hem ticari iŖ birliği hem de doğrudan ihracat açısından önemli fırsatlar sunmaktadır.

İhracat Potansiyeli Taşıyan Türk rnleri

Kaliforniya'da Akdeniz mutfağına duyulan ilgi ve sağlıklı yaŖam trendleri, Türk tarım ve gıda ürünleri için önemli bir pazar oluŖurmaktadır. Özellikle zeytinyağı, kuru yemiŖler (fındık, badem), bakliyat ve geleneksel Türk lezzetleri, eyaletteki süpermarket zincirleri ve restoranlar aracılığıyla pazarlanabilecek yüksek katma değerli ürünlerdir.

Tarım ve Gıda rnleri

Kaliforniya, Amerika BirleŖik Devletleri'nin en büyük tarım üreticisi konumundadır. Eyalet, sadece ABD'nin değil, aynı zamanda dünyanın da önde gelen tarım ürünleri tedarikçilerinden biri olarak kabul edilmektedir. YaklaŖık 400 milyar dolarlık yıllık tarımsal üretim hacmine sahip olan Kaliforniya, sahip olduğu iklim avantajı sayesinde yılda iki farklı hasat dönemine imkn tanımakta ve bu yönüyle kesintisiz üretim gerekleŖtirebilmektedir.

Türk reticileri, bu pazarda hem kalite hem de fiyat rekabeti açısından avantajlı bir konumdadır. MarkalaŖma stratejileriyle desteklenen ihracat faaliyetleri, Türk rnlerinin eyaletteki bilinirliğini ve pazar payını artıracaktır.

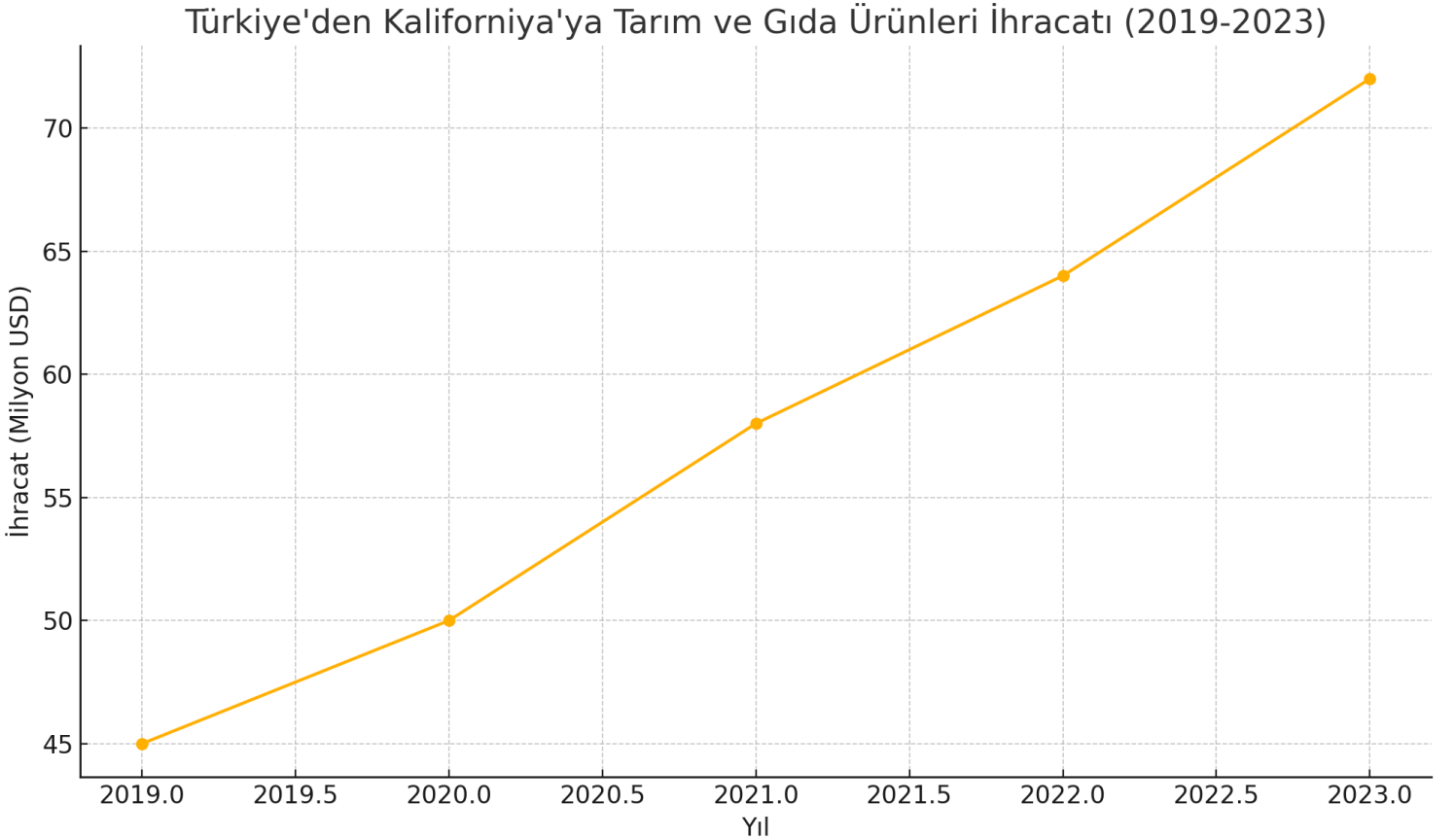
Organik Tarım ve Doğal Ürünler

Kaliforniya, ABD'deki organik tarım üretiminin büyük bir bölümünü gerçekleştirmektedir. Organik sertifikalı ürünlere yönelik yüksek tüketici talebi, Türk firmalarının organik meyve, sebze ve işlenmiş gıdalarla bu pazara giriş yapmaları için cazip bir zemin oluşturmaktadır. Organik tarımda sahip olduğumuz bilgi birikimi, Kaliforniya pazarıyla buluştuğunda ihracat gelirlerine önemli katkılar sağlayabilir.

Gıda Teknolojileri ve İnovasyon

Kaliforniya, yalnızca tarımsal üretimiyle değil, aynı zamanda gıda teknolojileri ve inovasyon alanındaki gelişmiş yapısıyla da dikkat çekmektedir. Gıda işleme, paketleme, soğuk zincir lojistiği ve sürdürülebilirlik odaklı teknolojiler açısından birçok küresel merkeze ev sahipliği yapan eyalet, Türk teknoloji ve gıda girişimleri için stratejik ortaklık fırsatları sunmaktadır.

Türk şirketleri, eyaletteki Ar-Ge merkezleri, üniversiteler ve özel sektör ile iş birliği yaparak inovatif çözümler geliştirebilir ve bu çözümleri hem ABD pazarına hem de küresel pazarlara entegre edebilir.

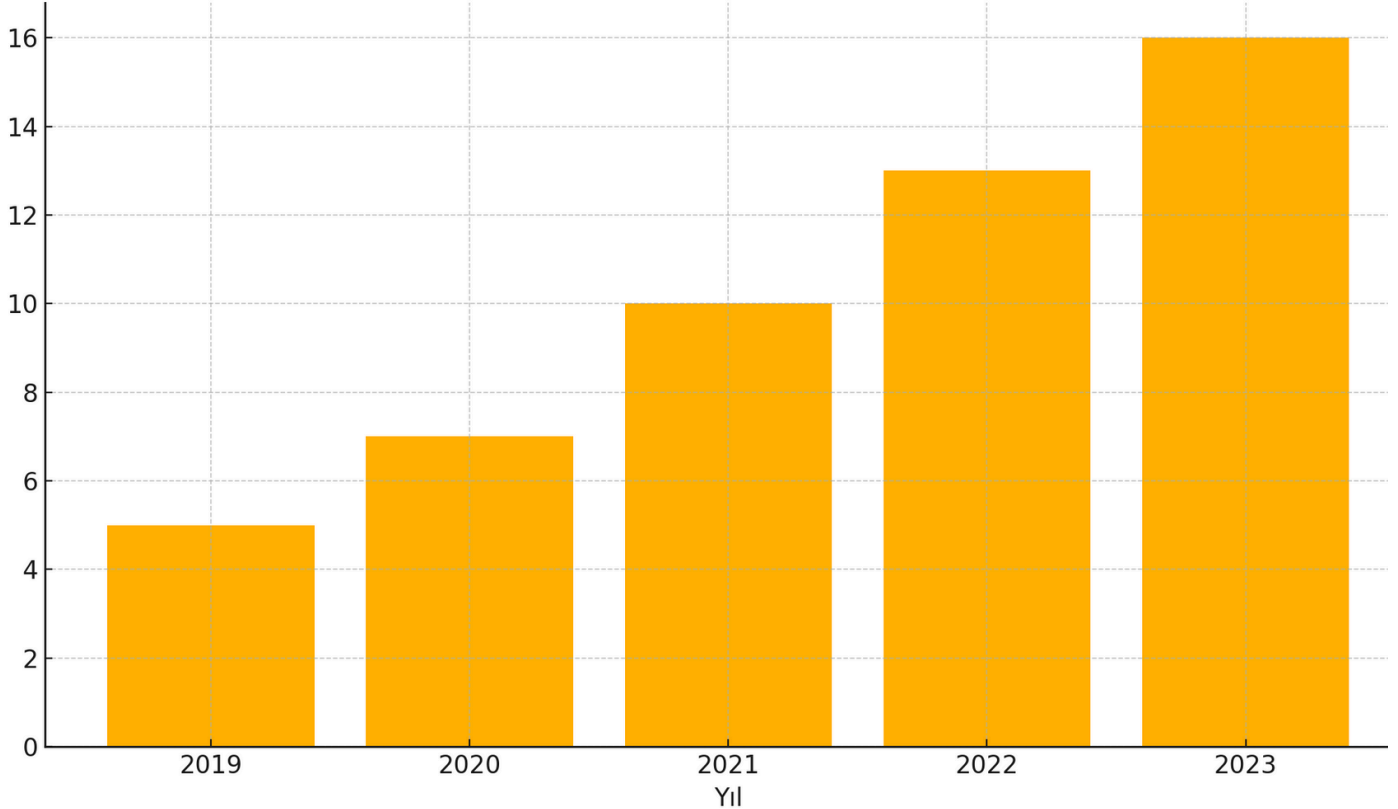

Türkiye'den Kaliforniya'ya Tarım ve Gıda Ürünleri İhracatı (2019-2023): Son 5 yılda ihracatın istikrarlı bir şekilde artış gösterdiği ve 2023 yılında 72 milyon dolara ulaştığı görülüyor.

Kaliforniya'da Organik Gıda Talebindeki Yıllık Büyüme (%): Organik ürünlere olan talep her yıl artmış ve 2023'te %16'lık büyümeye ulaşmış. Bu, Türk firmaları için önemli bir pazar sinyali veriyor.

Kaliforniya'da Organik Gıda Talebindeki Yıllık Büyüme (%)

LET THE HARMONY BEGINS!

300'den fazla mobil oyun, uluslararası ödüller,
ve şimdi de PC dünyasında yepyeni bir çağ!

Harmonia Games;
REM: The Dreamer, Gun Shop Manager, Music Producer Tycoon
gibi projelerle hikâye odaklı deneyimlere imza atıyor.

Aynı zamanda Harmonia Akademi, 50'den fazla oyun geliştiriciyi sektöre kazandırdı.

Harmonia Games, hayal gücünü gerçeğe dönüştüren stüdyo!

**HARMONIA
GAMES**

Sanayi ve İmalat

Kaliforniya'nın sanayi sektörü de oldukça çeşitlenmiştir. Özellikle **aerospasial** (uzay ve havacılık) ve otomotiv sektörlerinde güçlüdür. Kaliforniya, Tesla ve diğer elektrikli araç üreticileri için önemli bir merkezdir. Ayrıca, eyaletteki imalat sektörü, **elektronik cihazlar, makine ve yenilenebilir enerji ekipmanları** üretimini kapsamaktadır.

Kaliforniya, yenilenebilir enerji (özellikle güneş enerjisi) konusunda da önemli bir üretim merkezidir. Eyalette, güneş panelleri, rüzgar türbinleri ve elektrik bataryaları gibi yeşil teknolojiler üzerine birçok üretim tesisi bulunmaktadır.

Yenilikçi İmalat ve Teknoloji Üretimi

Kaliforniya, özellikle teknoloji üretimi ve robotik sistemler gibi yenilikçi alanlarda da oldukça güçlüdür. Yapay zeka, otomasyon ve dijital üretim gibi alanlarda gelişmiş tesisler ve Ar-Ge merkezlerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu alanlarda yatırım yapan Türk şirketleri, Kaliforniya'daki bu yenilikçi ekosistemden faydalanarak, teknolojik üretim süreçlerinde işbirlikleri yapabilir.

Yenilenebilir Enerji ve Çevre Teknolojileri

Kaliforniya, enerji sektöründe önemli bir aktör olup, özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarına yaptığı büyük yatırımlar ile dikkat çekmektedir. Eyalet, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve hidroelektrik enerji üretimi konusunda dünya çapında lider bir konumda yer almakta ve aynı zamanda enerji verimliliği teknolojilerinde de öncüdür. Kaliforniya, ülke çapında enerji dönüşümü ve çevre dostu enerji politikaları konusunda güçlü bir liderlik sergilemektedir.

Kaliforniya'nın bu sektördeki liderliği, yenilenebilir enerji ve çevre dostu teknolojiler alanlarında Türk şirketlerine büyük fırsatlar sunmaktadır. Türk şirketleri, aşağıda belirtilen alanlarda Kaliforniya pazarında fırsatlar yaratabilirler:

Güneş Enerjisi ve Yenilenebilir Enerji Çözümleri

Türkiye, güneş enerjisi potansiyeli açısından oldukça zengin bir ülkedir ve birçok Türk şirketi, yenilenebilir enerji alanında önemli deneyimlere sahiptir. Kaliforniya'daki enerji sektörü, özellikle güneş enerjisi yatırımları konusunda büyük bir pazar sunmaktadır. Türk şirketleri, güneş panelleri, rüzgar türbinleri ve enerji verimliliği sistemleri gibi alanlarda Kaliforniya'daki projelere katılabilir veya teknoloji transferi yapabilirler. Kaliforniya'nın güneş enerjisi alanındaki güçlü altyapısı, Türk şirketlerinin bu sektöre kolayca entegre olmalarını sağlayacaktır.

Çevre Dostu Teknolojiler

Kaliforniya, çevre dostu teknolojiler ve enerji verimliliği konusunda güçlü teşvikler sunmaktadır. Türk şirketleri, çevre dostu inşaat malzemeleri, geri dönüşüm teknolojileri ve yeşil bina çözümleri gibi alanlarda fırsatlar yaratabilir. Kaliforniya'daki gelişmiş çevre politikaları, sürdürülebilir projelere olan ilgiyi artırmakta olup, Türk firmalarının bu pazarda kendilerine sağlam bir yer edinmelerini mümkün kılmaktadır.

Finans ve Sigorta

Kaliforniya, finansal hizmetler sektörü açısından da güçlü bir yere sahiptir. **San Francisco, Los Angeles ve San Diego** gibi şehirler, finansal hizmetler, yatırım bankacılığı, sigorta ve gayrimenkul sektörlerinde büyük bir pazar oluşturmaktadır. **Silicon Valley**'deki teknoloji firmalarının büyümesi ile birlikte, fintech (finansal teknoloji) sektörü de hızla gelişmiştir.

Eyalet, büyük yatırım bankaları, sigorta şirketleri ve finansal hizmetler firmaları için merkezi bir nokta olmuştur. Ayrıca, Kaliforniya'nın portföy yönetimi ve risk sermayesi alanlarında dünya çapında etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Eğitim ve Araştırma

Kaliforniya, eğitim sekt6r6 açısından d6nya çapında 6nemli bir rol oynamaktadır. Kaliforniya 6niversitesi (UC) ve Stanford 6niversitesi gibi prestijli 6niversiteler, araştırma ve inovasyon alanında g6l6 bir yapıya sahiptir. Bu 6niversiteler, teknoloji ve m6hendislik alanlarında k6resel çapta bir etkiye sahiptir. Eğitim sekt6r6, Kaliforniya'nın GSYİH'sinin 6nemli bir parçasını oluşturmaktadır.

İnşaat ve Altyapı

Kaliforniya, b6y6k bir inşaat ve altyapı sekt6r6 barındırmaktadır. T6rk inşaat firmaları, bu sekt6rde çeşitli projelere katılabilir:

- **İnşaat Malzemeleri ve Yapı 6z6mleri:** T6rk inşaat malzemeleri ve yenilikçi yapı 6z6mleri, Kaliforniya'daki s6rd6r6lebilir inşaat projelerine entegre edilebilir. T6rk imento, seramik ve yapı malzemeleri firmaları, Kaliforniya'daki b6y6k projelere tedarik sağlayabilir.
- **Akıllı Binalar ve Teknolojik 6z6mler:** Akıllı bina sistemleri ve enerji verimli yapılar, Kaliforniya'da b6y6k bir talep g6rmektedir. T6rk şirketleri, akıllı bina teknolojileri, enerji verimliliği ve evre dostu inşaat 6z6mleri ile bu alanda fırsatlar yaratabilir.

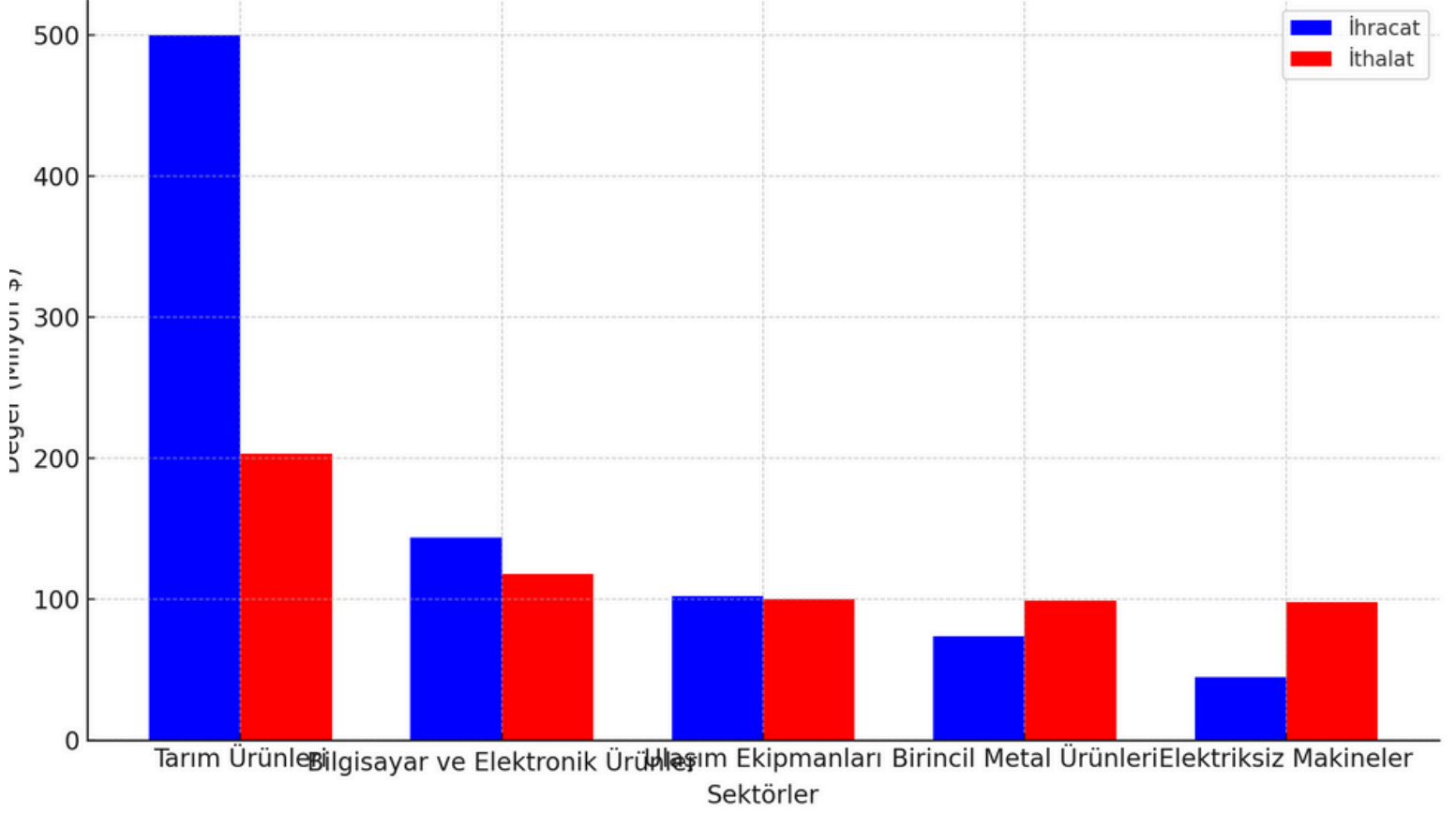
- **Medikal Cihazlar ve Tıbbi Ürünler:** Kaliforniya, medikal cihazlar ve tıbbi ürünler üretiminde önemli bir pazar olup, Türk medikal şirketleri bu alanda girişimlerde bulunabilir. Özellikle İstanbul'un medikal cihaz üretimi konusunda güçlü bir altyapıya sahip olması, Türk firmalarını bu pazarda rekabetçi kılmaktadır.

Biyoteknoloji ve Sağlık

Kaliforniya, biyoteknoloji ve sağlık alanlarında dünya çapında lider bir bölgedir. Türk şirketlerinin bu sektöre adapte olabileceği bazı alanlar şunlardır:

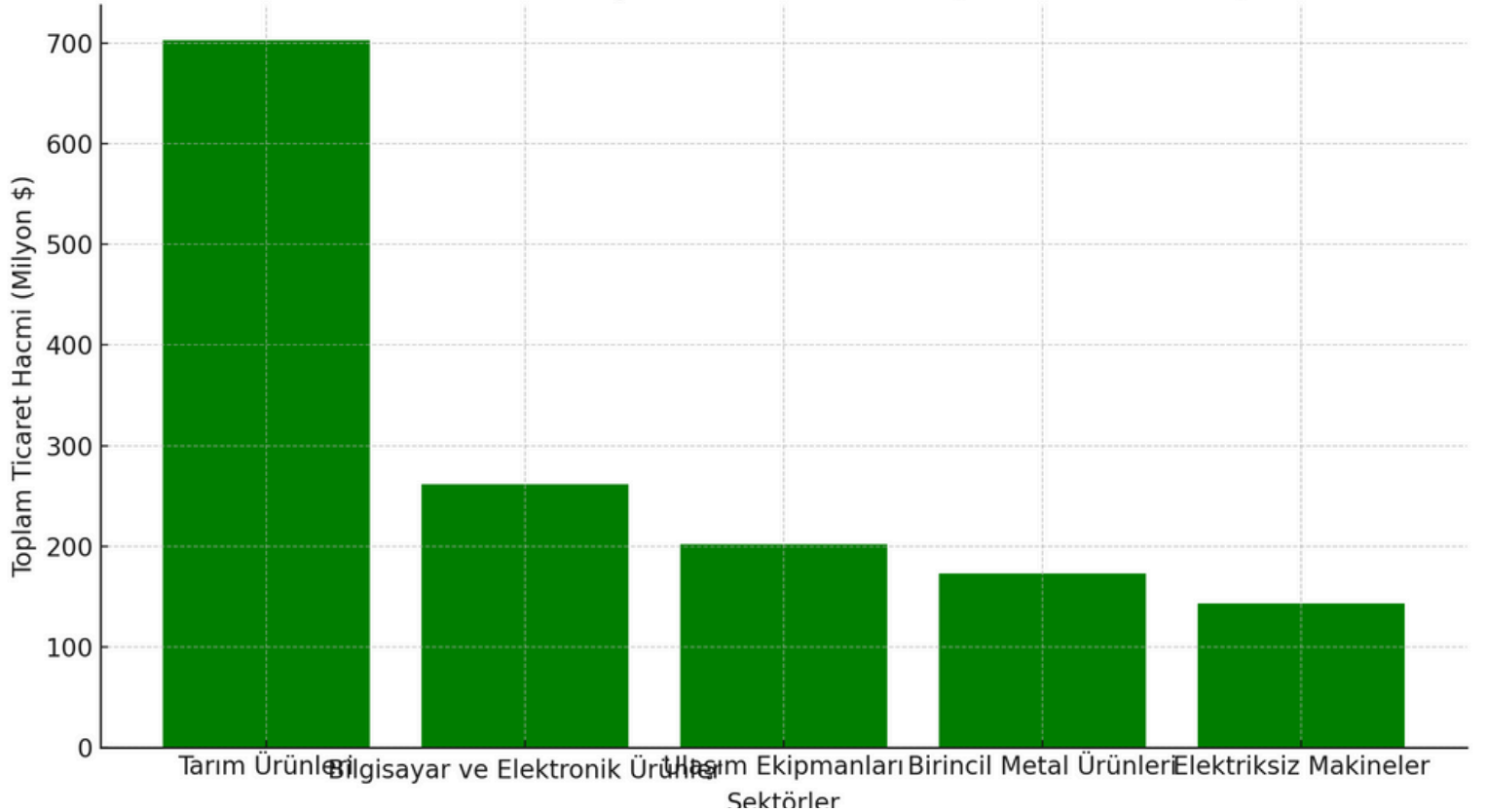
- **Genetik Araştırmalar ve Tedavi Yöntemleri:** Kaliforniya'daki üniversiteler ve biyoteknoloji şirketleri, genetik araştırmalar ve tedavi yöntemleri konusunda sürekli olarak yenilikler peşindedir. Türk biyoteknoloji firmaları, Kaliforniya'daki bu tür projelere yatırım yapabilir ya da ortaklıklar kurabilir. Türk biyoteknoloji şirketlerinin AR-GE çalışmalarına odaklanarak, genetik tedavi yöntemleri veya biyoteknolojik ürünler geliştirmesi mümkündür.
- **Sağlık Teknolojileri:** Sağlık alanında dijital çözümler geliştiren Türk teknoloji firmaları, Kaliforniya'daki hastanelerle işbirliği yaparak tele-tıp, sağlık takip sistemleri veya e-sağlık uygulamaları sunabilirler.

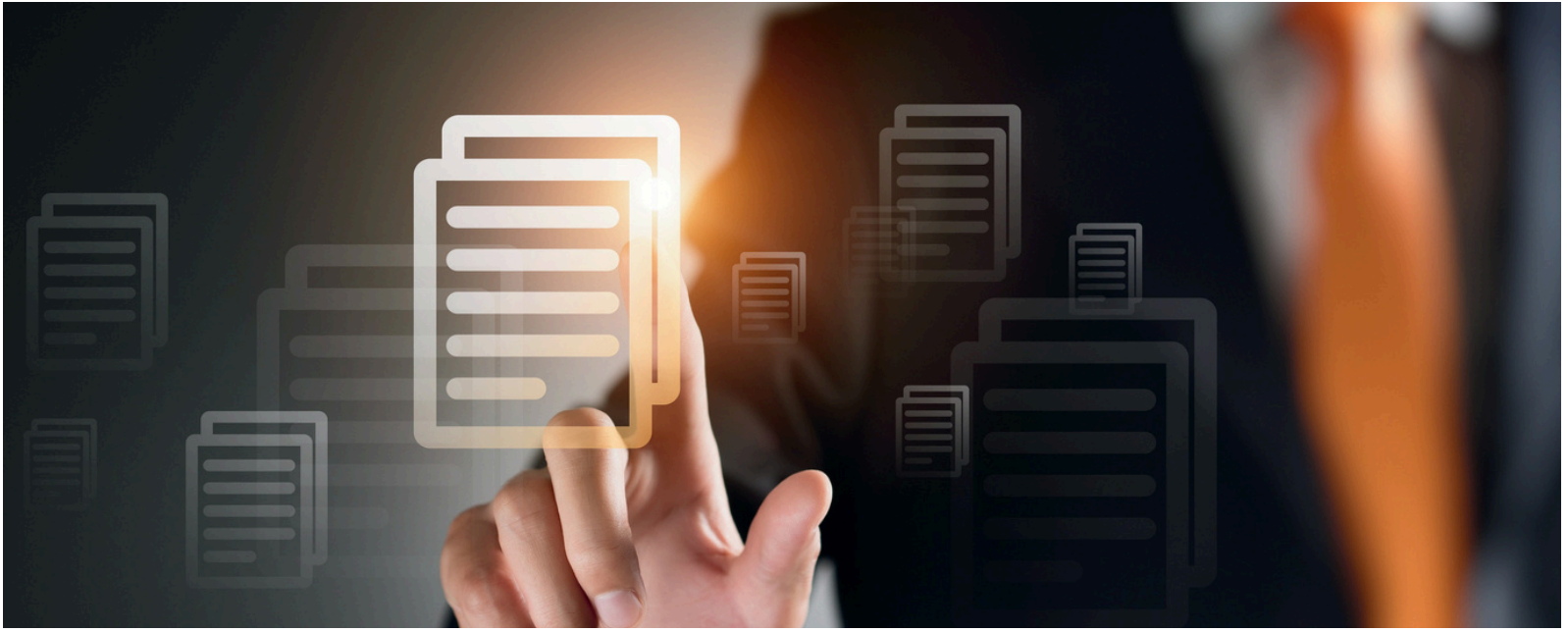
Kaliforniya ile Türkiye Arasındaki Ticaret Hacmi

- Mavi çubuklar, Türkiye'nin Kaliforniya'ya yaptığı ihracatı,
- Kırmızı çubuklar ise Kaliforniya'nın Türkiye'ye yaptığı ithalatı temsil etmektedir.

Sektör Bazında Toplam Ticaret Hacmi (İhracat + İthalat)

Aşan Danışmanlık ve Belgelendirme

2003 senesinden bu yana tüm sektörlerde belgelendirme hizmetleri sunmaya devam eden Aşan Danışmanlık, kısa süre içinde alanında öncü olmayı başarmıştır. Aşan Danışmanlık başarısını kaliteli hizmet anlayışına ve görev alan nitelikli personel kadrosuna borçludur. Kurumsallaşmanın gerekliliklerini yerine getirmeyi ve markalaşmayı amaç edinen paydaşlara, profesyonel düzeyde hizmet vermenin yanında kalite bilincine de yepyeni bir boyut kazandırmayı başarmaktadır.

Sağlamış Olduğumuz Belgelendirme Hizmetleri

- ISO Belgelendirme
- CE Belgelendirme
- Gıda Sektörü Belgelendirme
- Sağlık Sektörü Belgelendirme
- Tekstil Sertifikaları
- İthalat ve İhracat Belgeleri
- Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Belgelendirme
- Kimya ve Endüstri Sektörü Belgelendirme
- Yangın Sektörü Belgelendirme
- Marka Tescil

0 545 341 43 49

info@asandanismanlik.com

www.asandanismanlik.com

İş Gücü ve İstihdam Verileri

Kaliforniya, geniş ve çeşitlenmiş bir iş gücüne sahiptir. Eyalet, yaklaşık **19 milyon** iş gücüne sahip olup, işsizlik oranı ülke genelinin altında kalmaktadır. Kaliforniya'nın iş gücü, yüksek eğitim seviyesi, geniş sektör çeşitliliği ve güçlü yenilikçilik ile karakterizedir.

İstihdam açısından en büyük sektörler, **hizmetler**, **teknoloji**, **sağlık** ve **eğitim** gibi alanlarda yoğunlaşmaktadır. Özellikle teknoloji ve sağlık sektörü, Kaliforniya'nın iş gücünü şekillendiren ana unsurlardır. Kaliforniya'nın **yüksek teknoloji**, **biyoteknoloji** ve **finans** alanlarındaki istihdamı, eyaletin ekonomik büyümesinin motorlarını oluşturmaktadır.

Kaliforniya'nın iş gücü, aynı zamanda çok kültürlü ve çeşitlidir. Eyalet, dünya çapında birçok yerli ve yabancı iş gücünü çekmekte ve bu çeşitlilik, iş gücünün yenilikçilik ve dinamizmini artırmaktadır.

C. Ticaret ve Yatırım Olanakları

Türkiye ile Ticaret Hacmi ve İş Birlikleri

Kaliforniya, Türkiye ile ticaret ilişkileri açısından önemli bir stratejik noktadır. Türkiye ile ABD arasındaki genel ticaret hacminin büyük bir kısmı Kaliforniya üzerinden yapılmaktadır. Türkiye, Kaliforniya'nın önemli ticaret ortaklarından biri olup, eyaletin toplam dış ticaretinin önemli bir bölümünü oluşturan ihracat ve ithalat ilişkileri mevcuttur.

2023 yılı itibarıyla Türkiye ile Kaliforniya arasındaki ticaret hacmi, yaklaşık 7 milyar dolar civarındadır. Kaliforniya, Türkiye'nin ABD'deki en büyük ticaret partneri olmasa da, teknoloji, yenilenebilir enerji ve tarım ürünleri gibi alanlarda ticaretin hızla arttığı bir bölgedir. Kaliforniya, Türkiye'nin ABD'ye yaptığı ihracatın büyük bir kısmını alırken, aynı zamanda Türkiye'nin ABD'den ithalatında da önemli bir pazar oluşturmaktadır.

Kaliforniya'nın güçlü **silikon vadisi** teknolojisi, Türk girişimcileri için büyük fırsatlar sunmakta, Türk şirketlerinin Kaliforniya'da **AR-GE** merkezleri açarak inovasyon alanında önemli iş birlikleri yapmasına olanak sağlamaktadır. Türkiye'nin özellikle **yazılım geliştirme, e-ticaret ve yapay zeka** gibi sektörlerdeki büyüyen potansiyeli, Kaliforniya'daki iş dünyası için cazip hale gelmektedir.

Başlıca İhracat ve İthalat Ürünleri

Kaliforniya, dünya çapında ticaret yaptığı bir eyalet olup, Türkiye ile yaptığı ticaret de geniş bir ürün yelpazesinde gerçekleşmektedir. Aşağıda, Kaliforniya'nın Türkiye'ye yaptığı başlıca ihracat ve ithalat ürünleri yer almaktadır:

Türkiye'ye İhracat

- **Makine ve ekipmanlar:** Kaliforniya, gelişmiş teknoloji altyapısıyla, özellikle yüksek teknolojiye sahip makine, elektronik ve endüstriyel cihazlar ihraç etmektedir.
- **Biyoteknoloji ve ilaç ürünleri:** Kaliforniya, biyoteknoloji ve ilaç sektöründe oldukça güçlüdür. Medikal cihazlar, ilaç ve genetik araştırma ekipmanları Türkiye'ye ihraç edilen başlıca ürünler arasında yer alır.

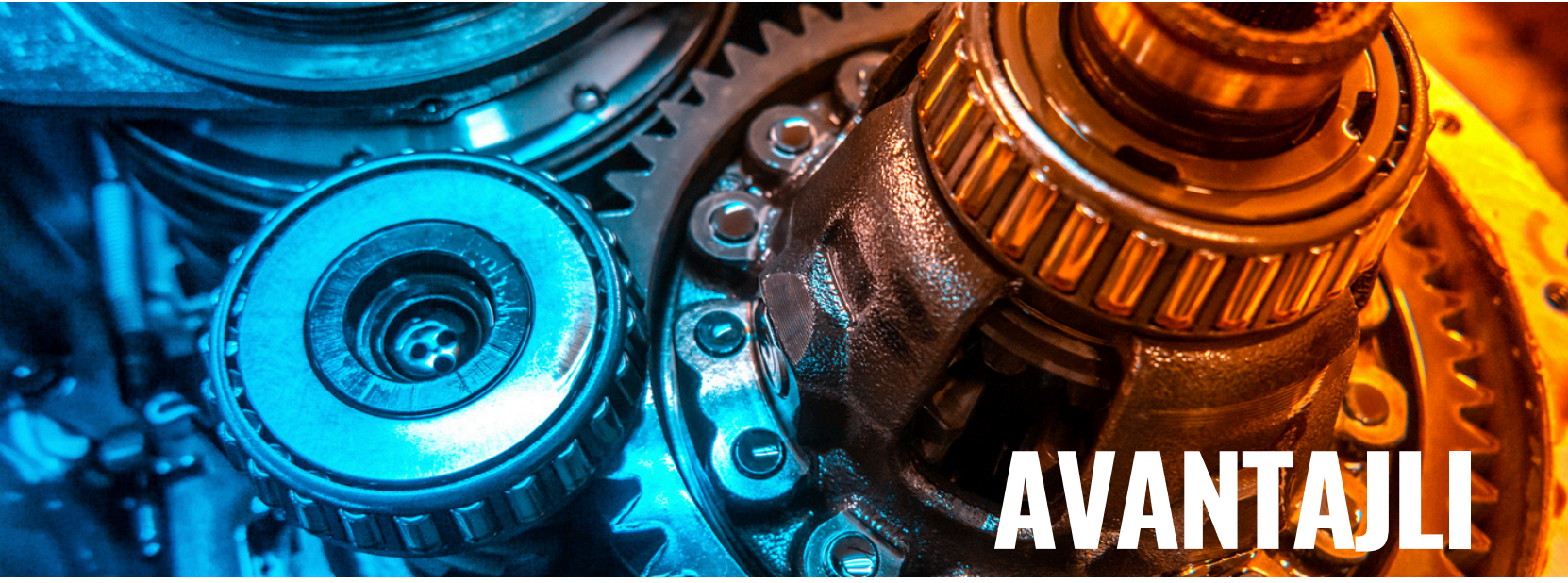

- **Elektronik ve bilgisayar ekipmanları:** Kaliforniya'da üretilen bilgisayarlar, yazılım ürünleri ve elektronik bileşenler, Türkiye'nin teknoloji altyapısını destekleyen ürünlerdir.
- **Enerji ürünleri:** Kaliforniya, yenilenebilir enerji ürünleri (özellikle güneş panelleri, rüzgar türbinleri ve elektrikli araç şarj altyapıları) ihraç etmektedir.
- **Film ve medya:** Kaliforniya'nın Hollywood endüstrisi, film, dizi, müzik ve diğer medya ürünleri Türkiye'ye ihraç edilmektedir.

Türkiye'den İthalat

- **Tekstil ve giyim:** Türkiye, Kaliforniya'ya büyük miktarda tekstil ve giyim ürünleri ihraç etmektedir. Türkiye'nin yüksek kaliteli tekstil ürünleri Kaliforniya'da büyük talep görmektedir.
- **Otomotiv ve otomotiv parçaları:** Türkiye, otomotiv sanayi konusunda güçlü bir üretim kapasitesine sahip olup, otomotiv yedek parçaları ve aksesuarlar Kaliforniya'ya ithal edilen ürünler arasında yer alır.
- **Gıda ürünleri:** Türkiye, Kaliforniya'ya zeytinyağı, kuruyemiş (özellikle fındık ve badem) ve meyve (özellikle üzüm ve narenciye) gibi gıda ürünleri ihraç etmektedir.
- **Kimyasal ürünler ve plastik:** Türkiye, Kaliforniya'ya kimyasal ürünler, plastik ham maddeler ve deterjanlar gibi sanayi ürünleri ihraç etmektedir.

AVANTAJLI SEKTÖRLER

1. OTOMOTİV SEKTÖRÜ VE İHRACAT ARTIŞI

Kaliforniya, otomotiv endüstrisi açısından önemli bir pazardır, özellikle elektrikli araçlar ve sürdürülebilir ulaşım çözümleri konusunda büyük bir potansiyele sahiptir. Türk otomotiv sektörünün, özellikle elektrikli araçlar ve araç parçaları konusunda Kaliforniya pazarına daha fazla girebilmesi mümkündür.

- **Otomotiv Parçaları ve Aksesuarlar:** Türkiye, otomotiv sektörü açısından önemli bir üretici ülkedir. Türk otomotiv parçaları, özellikle yedek parça ve aksesuar üretimi konusunda Kaliforniya'daki büyük otomotiv üreticileri için talep görebilir. Türk firmaları, Tesla gibi elektrikli araç üreticilerine ve General Motors, Ford gibi geleneksel otomotiv devlerine parçalar tedarik edebilir.
- **Elektrikli Araçlar:** Türkiye, son yıllarda elektrikli araçlar ve batarya teknolojileri üzerine yatırımlar yapmaktadır. Kaliforniya'da elektrikli araçların artan popülaritesi, Türk firmaları için büyük fırsatlar yaratmaktadır. Türkiye'nin TOGG gibi elektrikli araç projeleri, Kaliforniya'da sürdürülebilir ulaşım çözümleri konusunda potansiyel işbirlikleri kurabilir.
- **Otomotiv İhracatında Artış Potansiyeli:** Türkiye'nin Kaliforniya'ya otomotiv ihracatı, 2023 yılında 1,13 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu rakam, otomotiv sektörüne yönelik artan talebi ve gelişen ilişkileri göstermektedir. Türk otomotiv firmalarının Kaliforniya'daki büyük otomotiv fuarlarına katılım göstererek, yeni iş fırsatları yaratması beklenmektedir.

PLATFORM

PREMIUM OFFICE

Ofisinizle Değil, İşinizle İlgilenin!
Platform'da Her Şey Sizin İçin Hazır!

Dekorasyonu tamamlanmış, tüm giderleri dahil ofislerle sizi sadece işinize odaklanmaya davet ediyoruz. Sanal ofis, toplantı odası, ortak alanlar ve özel iş birliği fırsatlarıyla işinize değer katıyoruz.

Sanal Ofis

Toplantı Odaları

Ortak Alanlar

✉ info@platformoffice.co

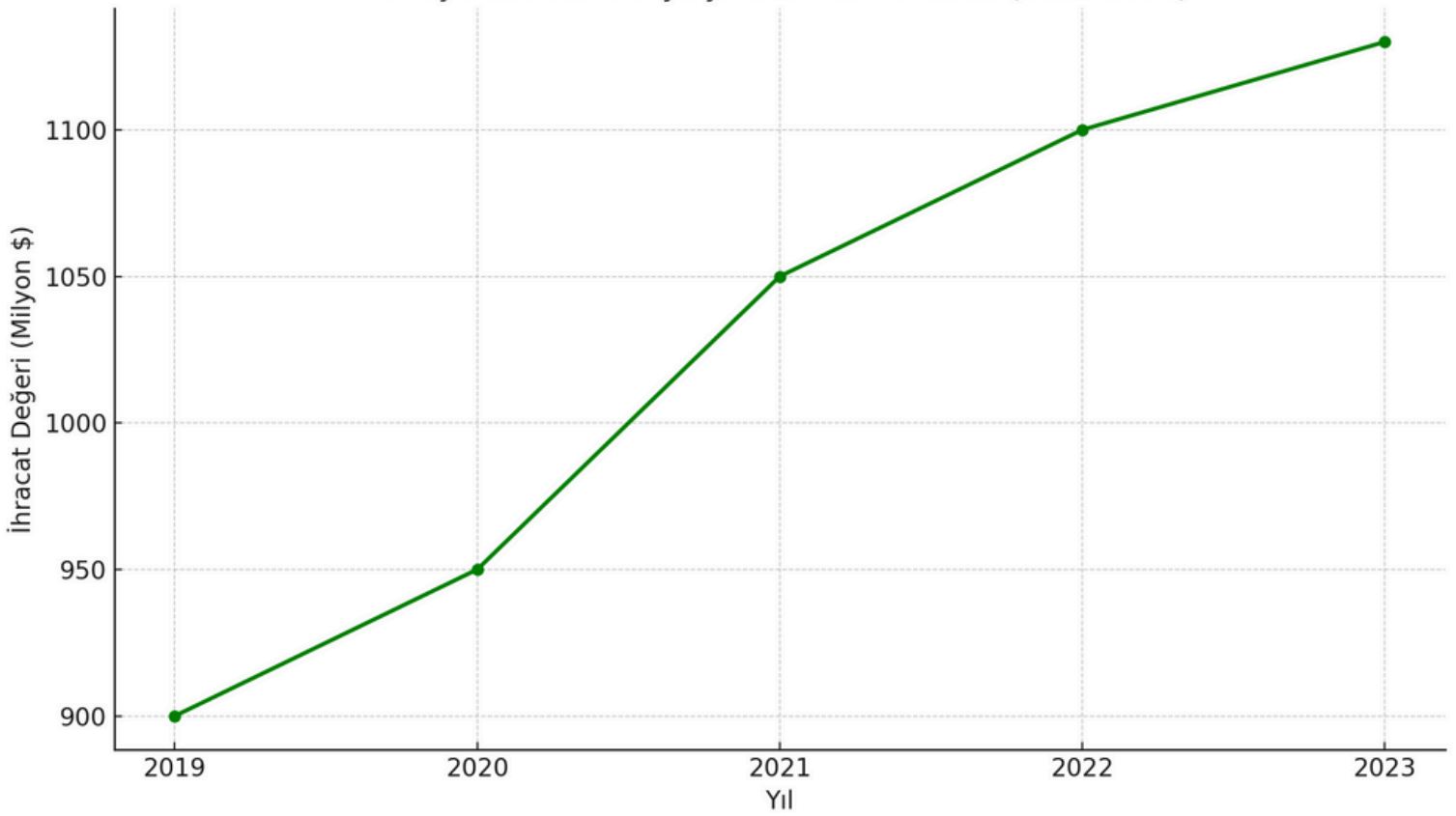
☎ 0 (212) 706 18 05

🌐 platformoffice.co

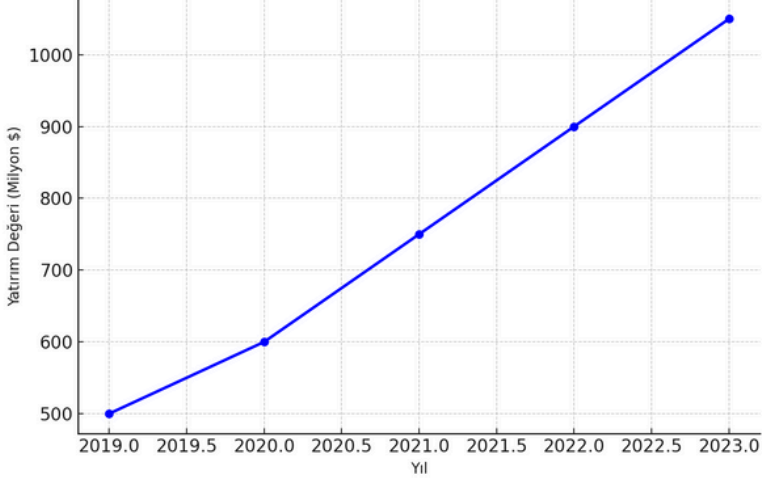
Vadipark Seyrantepe No:10 Kağıthane/İstanbul

Türkiye'den Kaliforniya'ya Otomotiv İhracatı (2019-2023)

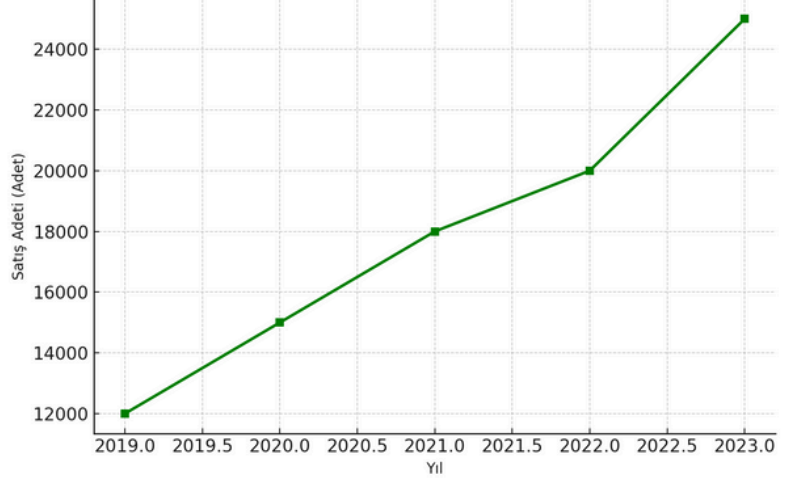

1. Elektrikli Araçlar ve Batarya Teknolojileri
2. Kaliforniya'daki Elektrikli Araç Pazarının Büyüklüğü
3. Otomotiv Sektöründe İşgücü Verileri
4. Otomotiv İhracatında Türk Ürünlerinin Pazar Payı

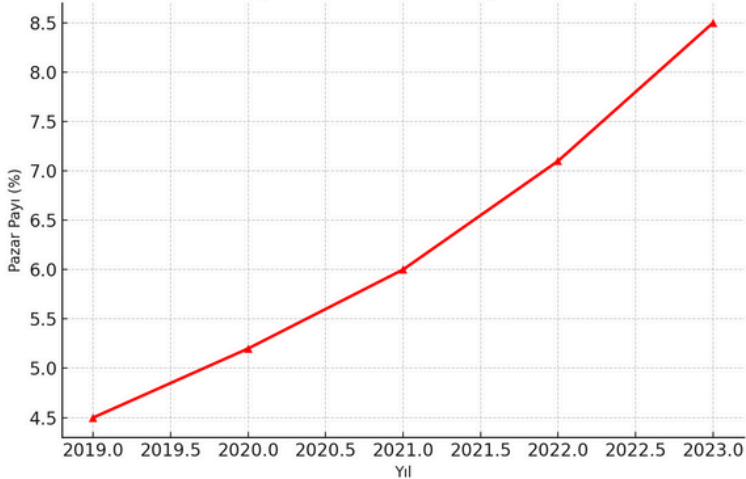
Türkiye Elektrikli Araç ve Batarya Teknolojileri Yatırımları (2019-2023)

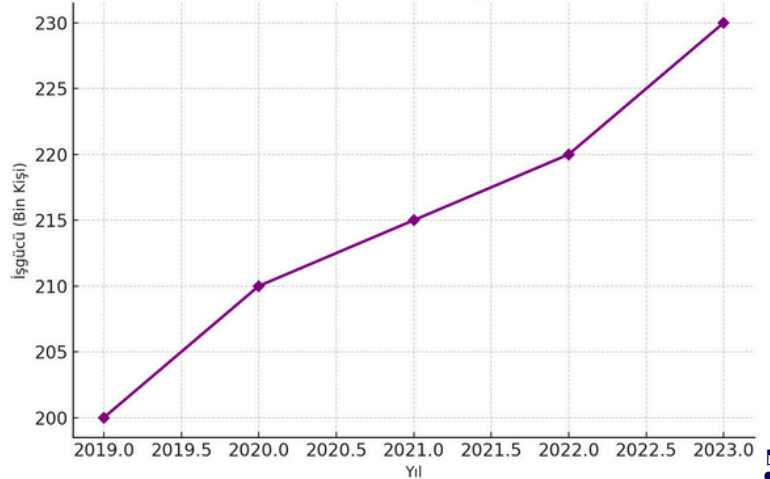
Kaliforniya Elektrikli Araç Satışları (2019-2023)

Kaliforniya Elektrikli Araç Pazar Payı (2019-2023)

Kaliforniya Otomotiv Sektöründe İş Gücü (2019-2023)

2. TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ

Kaliforniya, dünyanın en büyük hazır giyim pazarlarından birine sahip olup, moda ve tekstil sektöründe Türk şirketleri için önemli fırsatlar sunmaktadır. Türk tekstil firmalarının bu pazarda daha fazla pay alabilmesi için birkaç örnek:

Türk Tekstil Ürünleri: Türkiye, kaliteli kumaş üretimi ve hazır giyim sektöründe dünya çapında tanınan bir üretici ülkedir. Kaliforniya, özellikle Los Angeles ve San Francisco gibi büyük şehirlerde moda olan ilgisiyle dikkat çekmektedir. Türk giyim markaları, Kaliforniya'da online mağazalar ve perakende satış noktaları aracılığıyla hızla büyüyebilir. Kaliforniya'daki genç ve stil sahibi nüfus, Türk markalarına olan ilgisini artırabilir.

Giyim ve Aksesuar İhracatı: Türkiye, giyim ve tekstil sektöründe büyük bir ihracat kapasitesine sahip olup, Kaliforniya'ya yapılan ihracatın önemli bir kısmını oluşturuyor. Hazır giyim, moda aksesuarları ve ayakkabı gibi ürünler, Kaliforniya pazarında büyük talep görmektedir. Türk firmalarının Kaliforniya'daki büyük moda etkinliklerine katılmaları, yeni işbirlikleri kurmalarını ve ürünlerini tanıtmalarını sağlayabilir.

3. FİLM VE EĞLENCE ENDÜSTRİSİ

Kaliforniya, dünya çapında eğlence sektörünün başkenti olan Hollywood'a ev sahipliği yapmaktadır. Türk film yapımcıları, medya şirketleri ve eğlence sektörü oyuncuları, Kaliforniya'da büyüyen fırsatlara katkıda bulunabilir:

Türk Sineması ve Medya İçerikleri:

Türk dizileri, filmleri ve kültürel içerikleri, son yıllarda dünya çapında büyük bir popülerlik kazanmıştır.

Netflix ve diğer dijital platformlar, Türk içeriklerine olan ilgiyi artırmaktadır. Türk film yapımcıları, Hollywood'da projeler geliştirerek, sinema sektöründe işbirlikleri kurabilirler.

Film ve Medya Ürünleri İhracatı:

Türk film ve medya ürünlerinin, Kaliforniya'daki büyük medya firmalarına satışı, iki ülke arasındaki kültürel ilişkileri güçlendirebilir.

Ayrıca, TV programları, animasyonlar ve müzik projeleri gibi içeriklerin pazara sunulması, önemli fırsatlar yaratabilir.

4. GIDA VE TARIM ÜRÜNLERİ

Kaliforniya, dünyanın en büyük gıda ve tarım üreticisi olmasına rağmen, birçok gıda ürününe dışa bağımlıdır. Türk şirketlerinin, özellikle zeytinyağı, fındık ve diğer tarım ürünleri konusunda Kaliforniya pazarına girmesi için birçok fırsat bulunmaktadır:

- **Zeytinyağı ve Zeytin Ürünleri:** Kaliforniya, zeytinyağı talebinde artış yaşanan bir pazardır ve Türk zeytinyağı, Kaliforniya'daki sağlıklı yaşam trendine uygun olarak büyük ilgi görmektedir. Türk zeytinyağı markalarının, Kaliforniya'daki doğal gıda dükkanları, organik pazarlar ve süpermarketler aracılığıyla geniş bir müşteri kitlesine ulaşması mümkündür.
- **Kuruyemiş ve Fındık:** Türkiye, dünyanın en büyük fındık üreticisi olup, Kaliforniya'da özellikle badem ve fındık gibi kuruyemişlere büyük bir talep bulunmaktadır. Türk firmaları, gıda işleme ve paketleme sektörlerinde Kaliforniya'ya yüksek kaliteli kuruyemişler ihraç edebilir.
- **Organik Tarım ve Yeni Ürünler:** Kaliforniya'daki tüketiciler, sağlıklı yaşam ve organik gıdalara büyük ilgi göstermektedir. Türk organik tarım ürünleri, özellikle organik zeytin, meyve, sebze ve unlu mamuller gibi ürünler bu pazarda talep görmektedir.

5. MAKİNE VE ELEKTRONİK ÜRÜNLER

Kaliforniya, özellikle yüksek teknoloji, elektronik cihazlar ve makine üretimi konusunda büyük bir pazar sunmaktadır. Türk şirketlerinin, Kaliforniya'ya yaptığı ihracat artabilir:

Elektronik Cihazlar ve Ürünler: Türkiye, elektronik cihaz üretimi ve tedarik zincirleri konusunda önemli bir üretici konumundadır. Türk elektronik firmaları, dijital ürünler, telefon aksesuarları ve ev teknolojileri konusunda Kaliforniya pazarına giriş yapabilir. Kaliforniya, bu ürünlere olan yüksek talep ve teknolojiye olan ilgisiyle Türk elektronik firmaları için büyük fırsatlar sunmaktadır.

Makine ve Ekipmanlar: Kaliforniya, gelişmiş sanayi ve üretim sektörlerine sahip bir eyalet olup, makine ve ekipman sektöründe Türkiye'nin Kaliforniya'ya yaptığı ihracat artabilir. Türk makineleri, özellikle üretim ekipmanları, inşaat makineleri ve otomasyon sistemleri gibi ürünlerle Kaliforniya'daki büyük sanayi şirketlerine tedarik edilebilir.

KOBİ'ler İçin Yatırım Fırsatları

Kaliforniya, KOBİ'ler için çok sayıda yatırım fırsatı sunmaktadır. Özellikle teknoloji, yenilenebilir enerji, biyoteknoloji ve e-ticaret gibi hızlı büyüyen sektörlerde, Kaliforniya, küçük ve orta ölçekli işletmeler için büyük fırsatlar yaratmaktadır.

Teknoloji ve Dijital Altyapı

Kaliforniya'nın Silikon Vadisi, dünya çapında bir teknoloji merkezi olup, buradaki yatırım fırsatları KOBİ'ler için büyüleyicidir. Türk KOBİ'leri, yazılım geliştirme, e-ticaret, yapay zeka ve dijital pazarlama alanlarında Kaliforniya'da büyüme potansiyeli bulabilir. KOBİ'ler, Silikon Vadisi'nde girişim sermayesi (venture capital) fırsatları ile finansman desteği alabilirler.

Yenilenebilir Enerji

Kaliforniya, yenilenebilir enerji alanında küresel bir lider olup, özellikle güneş ve rüzgar enerjisi gibi sektörlerde büyük ölçekli yatırımlar gerçekleştirmektedir. Türk KOBİ'leri, Kaliforniya'daki enerji projelerinde yer alarak, enerji verimliliği ve sürdürülebilir enerji çözümleri sunarak bu pazara adım atabilirler.

Gıda ve Tarım

Kaliforniya, gıda ve tarım sektöründe büyüyen bir pazara sahip olup, Türk KOBİ'leri, Türk gıda ürünlerini Kaliforniya'ya ihraç ederek yeni fırsatlar elde edebilirler. Ayrıca, organik tarım, yeni gıda teknolojileri ve beslenme çözümleri alanlarında da girişimciler için geniş fırsatlar bulunmaktadır.

Öne Çıkan Serbest Ticaret Bölgeleri ve Özel Ekonomik Teşvikler

Kaliforniya, iş yapma kolaylığı sağlayan birçok **serbest ticaret bölgesi** ve **ekonomik teşvik programlarına** sahiptir. Bu bölgeler, hem yerli hem de yabancı yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmaktadır.

1- Serbest Ticaret Bölgeleri ve Yatırım Teşvikleri

- **Port of Los Angeles ve Port of Long Beach:**

Kaliforniya'nın en büyük iki limanı, dış ticaretin en yoğun olduğu merkezlerdir. Liman Serbest Bölgesi kapsamında, özellikle nakliye ve lojistik sektörlerinde faaliyet göstermek isteyen KOBİ'ler için büyük fırsatlar sunulmaktadır.

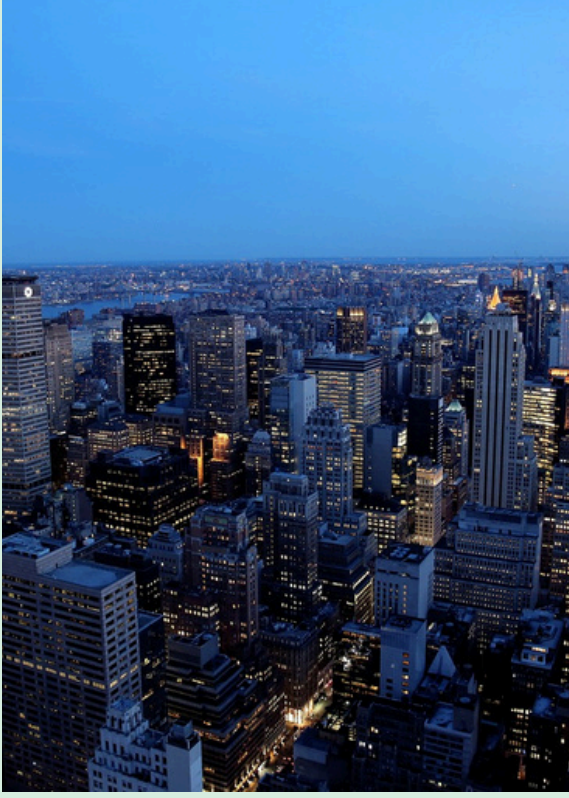
- **Özel Ekonomik Teşvikler**

Kaliforniya, özellikle yeşil enerji ve teknoloji geliştirme gibi alanlarda önemli yatırım teşvikleri sunmaktadır. Veri merkezi yatırımları, yenilenebilir enerji projeleri ve biyoteknoloji gibi sektörlerde devlet desteği ve vergi avantajları sunulmaktadır. Ayrıca, KOBİ'lere yönelik çeşitli finansal teşvikler ve yabancı yatırımcı programları da bulunmaktadır.

- **Silikon Vadisi:**

Teknoloji start-up'ları için en cazip bölgedir. Burada faaliyet gösteren firmalar, yatırımcı desteği ve inovasyon fırsatları ile büyüme fırsatı bulurlar. Silikon Vadisi'ndeki teknoloji parkları ve yenilikçi projeler yatırımcılar için cazip teşvikler sunmaktadır.

2. İlgili Kurumları Belirleme

Serbest ticaret bölgelerine başvuru için doğru kurumlarla iletişime geçmek önemlidir. Kaliforniya'daki bazı anahtar kurumlar ve başvuru kanalları şunlardır:

- **California State Trade and Export Promotion (STEP) Programı:** Bu program, Kaliforniya'dan dünya çapında ihracat yapan firmalar için destek sağlar. Ayrıca, Türk firmalarının Kaliforniya'daki ticaret bölgelerine başvurusu için yönlendirme yapabilir.
- **California Business Investment Services (CalBIS):** Bu kurum, Kaliforniya'da yeni yatırımlar yapmak isteyen firmalar için ekonomik teşvikler, vergi avantajları ve başvuru süreçleri hakkında bilgi sunar.
- **Local Port Authorities:** Los Angeles ve Long Beach gibi büyük limanlar, kendi serbest ticaret bölgesi başvuru süreçlerini yönetmektedir. Türk firmaları, bu bölgelere başvuru için doğrudan bu liman yönetimleriyle iletişime geçebilir.
- **Silikon Vadisi Ekonomi Geliştirme Kurumları:** Kaliforniya'daki teknoloji parklarına yatırım yapmayı planlayan Türk firmaları, Silikon Vadisi'nin ilgili ticaret ve yatırım destek ofislerinden başvuru bilgisi alabilirler.

3. Başvuru Belgeleri ve Süreçleri

Serbest ticaret bölgelerinde yatırım yapmak isteyen Türk firmalarının başvuru süreci, genellikle aşağıdaki belgeler ve adımları içermektedir:

Başvuru İçin Gereken Belgeler:

- **Şirket Kaydı ve Hukuki Belgeler:** Firma kayıt belgeleri, faaliyet alanı bilgileri, vergi kimlik numarası (EIN), iş sözleşmeleri ve şirket kuruluş belgeleri gereklidir.
- **Yatırım Planı ve İş Planı:** Firmaların, Kaliforniya'daki yatırım projelerini açıklayan detaylı iş planları ve finansal projeksiyonları sunmaları beklenir.
- **Faaliyet Alanı ve Sektör Belirlemesi:** Yatırım yapılacak sektörün (örneğin, otomotiv, yenilenebilir enerji, teknoloji) belirtilmesi ve bu sektördeki hedefler hakkında bilgi verilmesi gereklidir.
- **Çevre ve Sürdürülebilirlik Planları:** Özellikle yenilenebilir enerji ve çevre dostu projeler için başvurular, çevresel etki değerlendirmeleri içerebilir.

Başvuru Adımları:

- 1 Serbest Ticaret Bölgesi ve Yatırım Teşviki Seçimi:** Başvurulacak bölge ve program belirlenmeli. Los Angeles Limanı, Silikon Vadisi, Long Beach Limanı gibi farklı alanlar farklı fırsatlar sunar.
- 2 Başvuru Formunun Doldurulması:** İlgili ticaret bölgesinin başvuru formları doldurulmalıdır. Bu formlar genellikle online olarak temin edilebilir.
- 3 Ekonomik Teşvik Programı ve Vergi Avantajları Başvurusu:** Kaliforniya, farklı sektörler için vergi teşvikleri sunmaktadır. Başvurular sırasında, şirketin bu teşviklerden nasıl yararlanacağına dair bir plan sunulmalıdır.
- 4 Başvuru İncelemesi ve Onay:** Başvuru yapıldıktan sonra, serbest ticaret bölgesi yöneticileri ve ekonomik teşvik komiteleri, başvuruları değerlendirir. Başvuru sahibi firmaya gerekli geri dönüş yapılır.
- 5 Sözleşme ve Resmi Başlangıç:** Başvuru onaylandığında, firma ve ilgili kurumlar arasında bir yatırım sözleşmesi imzalanır. Bu sözleşme, firmaya sunulacak destekleri ve teşvikleri detaylı bir şekilde açıklar.

4. Yerel Yatırımcı Destek Programlarına Katılmak

Kaliforniya'da yerel yatırımcı destek programlarına katılarak Türk firmaları, serbest ticaret bölgelerine başvuru süreçlerini hızlandırabilir. Bu programlar genellikle aşağıdaki alanlarda yardımcı olabilir:

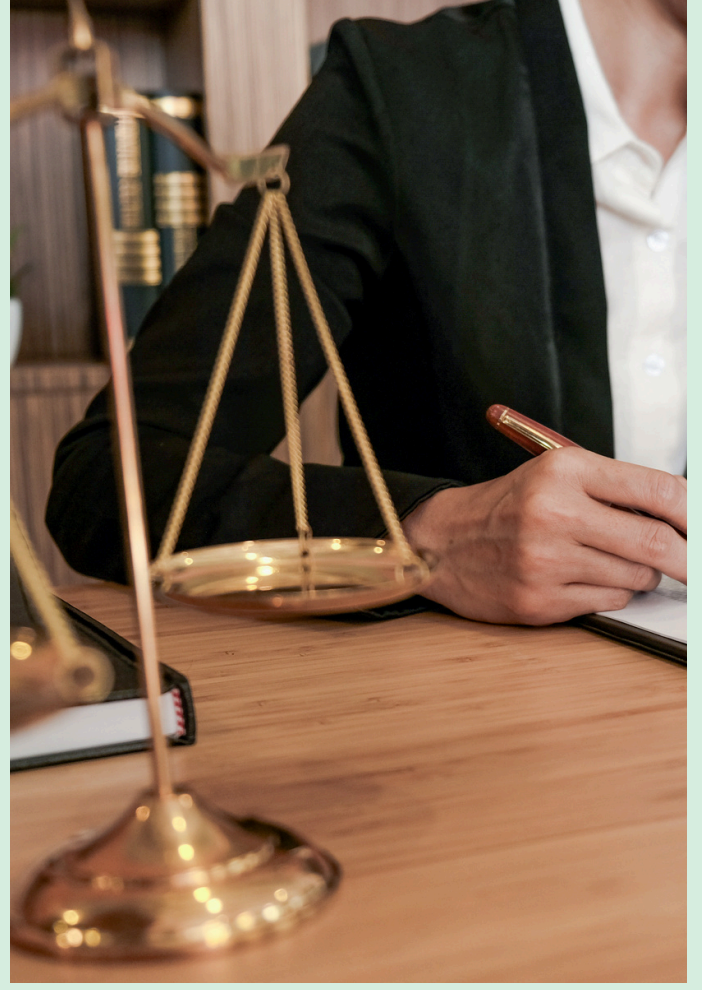

- **Girişim Sermayesi Desteği:** Yenilikçi sektörlerle yönelik projelere finansal destek sağlayan girişim sermayesi fonlarına başvurulabilir.

- **Hibe ve Teşvikler:** Kaliforniya'daki devlet ve özel sektör kuruluşları, belirli sektörlerle yönelik hibe ve teşvik programları sunmaktadır. Bu tür teşvikler, başvuru sürecini daha cazip hale getirebilir.
- **İşbirlikleri ve Ortaklıklar:** Kaliforniya'daki yerel firmalarla ortaklık kurarak, Türk firmaları bölgedeki ekonomik teşviklerden faydalanabilir.

5. Yerel Danışmanlık ve Hukuki Destek

Kaliforniya'da yatırım yapmayı planlayan Türk firmaları için yerel danışmanlık ve hukuki destek almak, başvuru sürecinde doğru adımların atılmasını sağlar. Bu uzmanlar, başvuru süreçleri, yerel yasalar ve teşvikler hakkında rehberlik edebilir.

Yatırım Danışmanları ve Avukatlar: Türk firmaları, Kaliforniya'da iş yapma konusunda deneyimli danışmanlardan veya avukatlardan hizmet alarak başvuru süreçlerini sorunsuz bir şekilde yönetebilir.

6. Başvuru Sürecinin İzlenmesi ve Takibi

Başvuru süreci tamamlandıktan sonra, Türk firmalarının başvurularının durumunu takip etmeleri önemlidir. Kaliforniya'daki yerel kurumlar, firmaların projelerine onay verdikçe veya ek bilgi talep ettikçe firmalarla iletişime geçer. Başvuru onaylandığında, sözleşme süreci başlatılır ve yatırımlar için teşvikler sağlanır.

D. İŞ YAPMA KOLAYLIĞI

ABD’de Vize , Yatırım ve Teşvik Prosedürleri

Şirket Kurma Süreçleri ve Vergi Yapısı

Kaliforniya, iş kurma açısından genellikle düzenli ve açık bir iş ortamı sunmaktadır. Ancak, yüksek vergi oranları ve katı düzenlemeler, işletmelerin kurulum sürecinde karşılaştıkları bazı engeller olabilir. Yine de, eyalet, özellikle teknoloji ve yenilenebilir enerji sektörlerinde büyümek isteyen girişimciler için cazip fırsatlar sağlamaktadır. Kaliforniya'da şirket kurma süreci, aşağıdaki adımlardan oluşmaktadır:

Şirket Kurma Süreci

01

Şirket Türü Seçimi

Şirket kurma süreci, önce şirket türünü seçmekle başlar. Limited Şirket (LLC), Anonim Şirket (C-Corp) ve S Corporation gibi farklı seçenekler bulunur. Girişimciler, vergilendirme ve sorumluluk limitleri gibi faktörleri göz önünde bulundurarak uygun şirket türünü seçerler.

02

Şirket Adı Kaydı

Şirket isminin belirlenip, Kaliforniya Eyaleti Ticaret Departmanı'na kaydedilmesi gerekmektedir. Ayrıca, ismin daha önce kullanılmadığına dair yapılan bir araştırma önemlidir.

03

Eyalet İzni ve Lisanslar

Şirketlerin, faaliyet gösterecekleri sektöre göre lisans ve izinler alması gerekebilir. Özellikle sağlık, gıda üretimi ve inşaat gibi sektörlerde daha sıkı düzenlemeler bulunmaktadır.

04

Vergi Kimlik Numarası (EIN)

Şirketin, IRS'den Vergi Kimlik Numarası (EIN) alması gerekir. Bu numara, şirketin federal vergi beyannamesi vermesi için gereklidir.

05

Yerel Kayıt ve İşletme Lisansı

Şirket kurucuları, faaliyet gösterecekleri ilçe veya şehir düzeyinde yerel iş lisansı almalıdır.

Vergi Yapısı

Kaliforniya, ABD'nin en yüksek vergi oranlarına sahip eyaletlerinden biridir. Vergilendirme, federal vergi ve eyalet vergisi olarak iki seviyede yapılır. Şirketler, hem federal hem de eyalet bazında vergi ödemek zorundadır.

Kurumsal Vergi Oranı

Kaliforniya'daki kurumsal vergi oranı %8.84'tür. Ancak, bu oran şirketin büyüklüğüne ve gelirine göre değişkenlik gösterebilir. Eyalet, küçük işletmeler için daha düşük oranlar sunmaktadır.

Gelir Vergisi

Şahıs şirketleri ve LLC'ler, kişisel gelir vergisine tabi olur ve bu vergi oranları, gelir seviyesine göre değişkenlik gösterir. En yüksek gelir vergisi oranı %13.3'tür, bu da Kaliforniya'yı yüksek vergi oranlarına sahip eyaletlerden biri yapmaktadır.

Satış Vergisi

Kaliforniya'daki genel satış vergisi oranı %7.25 olup, yerel yönetimlere bağlı olarak bu oran daha da yüksek olabilir. Bu, özellikle perakende sektöründe faaliyet gösteren işletmeler için önemli bir maliyet unsuru oluşturur.

Yenilikçi Yatırımlar İçin Vergi Teşvikleri

Kaliforniya, yenilikçi teknoloji, biyoteknoloji ve yenilenebilir enerji gibi sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere çeşitli vergi indirimleri ve teşvikler sunmaktadır.

ABD'de iş yapmaya başlamak için doğru vize türünü seçmek önemlidir. Yaygın kullanılan vize türleri şunlardır:

- B-1/B-2 Ziyaretçi Vizesi: İş görüşmeleri ve ticari ziyaretler için kullanılır.
- E-2 Yatırımcı Vizesi: ABD'ye yatırım yapmayı planlayan yabancı iş insanları için uygundur.

- L-1 İşyeri Transferi Vizesi: Yabancı şirketten ABD'deki bir şubeye yönetici veya uzman transferi yapmak isteyenler için kullanılır.
- H-1B Çalışma Vizesi: ABD'deki bir şirkette çalışmak isteyen profesyonel iş gücü için geçerlidir.

Yatırım Prosedürleri ve Teşvikler

Kaliforniya'daki kurumsal vergi oranı %8.84'tür. Ancak, bu oran şirketin büyüklüğüne ve gelirine göre değişkenlik gösterebilir. Eyalet, küçük işletmeler için daha düşük oranlar sunmaktadır.

1.2. Yatırım Yapma Süreci

Kaliforniya'da yatırım yapma süreci genellikle bir dizi hukuki onay ve sözleşme gerektirir. Yatırımcıların, özellikle yabancı sermaye yatırımlarında dikkat etmesi gereken hukuki süreçler şunlardır:

- **Yabancı Yatırımcılar İçin Regülasyonlar:** ABD, yabancı yatırımlara genellikle açıktır, ancak bazı stratejik sektörlerde (özellikle teknoloji, enerji, savunma) Federal hükümet tarafından onaylar gerekebilir. Kaliforniya'da bu tür sektörlerde yatırım yapmak isteyen yatırımcılar, Committee on Foreign Investment in the United States (CFIUS) tarafından denetim altında olabilirler.
- **Sermaye Yapısı ve Yatırım Türleri:** Yatırımcılar, genellikle şirketlerin hisse senetleri, borçlanma araçları veya ortaklık payları yoluyla yatırım yapabilirler. Her bir yatırım türü farklı hukuki düzenlemelere tabidir.

1.3. Ticaret Yapma Süreci

Ticaret yapma süreci, ABD'nin ticaret düzenlemeleri ve Kaliforniya eyaletinin yerel yönetmeliklerine tabidir. Yatırımcılar, ticaret yapmak için aşağıdaki hususlara dikkat etmelidirler:

- **Ticaret İzinleri ve Lisanslar:** Kaliforniya, belirli ticaret türlerine yönelik lisans ve izinler talep edebilir. Örneğin, ihracat ve ithalat lisansı, sağlık ve güvenlik sertifikaları gibi düzenlemelerle karşılaşılabilir.
- **Ticaret ve Vergilendirme:** ABD'deki birçok eyalet gibi Kaliforniya, ticaret yapan firmalar için yerel vergilendirme düzenlemeleri sunar. Satış vergisi (Sales Tax) ve işletme vergisi (Business Tax) gibi kalemler bu düzenlemelerle ilgili önemli hususlardır.

Eyalet Bazında Teşvikler ve Destek Programları

Kaliforniya, girişimcilere ve yatırımcılara çeşitli teşvikler sunan bir eyalet olup, özellikle teknoloji ve yenilenebilir enerji gibi yüksek büyüme potansiyeline sahip sektörlerde önemli destekler bulunmaktadır. İşte bazı ana teşvikler:

Yatırım Teşvikleri

1.Yenilenebilir Enerji Yatırım Teşvikleri: Kaliforniya, yenilenebilir enerji projeleri için vergi kredileri, gelişmiş enerji teknolojileri ve solar enerjisi sistemleri gibi yatırımlar için finansal teşvikler sunmaktadır. California Solar Initiative (CSI) gibi programlar, güneş enerjisi projelerine yönelik teşvikler sağlamaktadır.

2.Silikon Vadisi Start-up Destekleri: Silikon Vadisi'nde faaliyet gösteren girişimciler için özel destekler bulunmaktadır. Bunlar arasında girişim sermayesi fonları, yeni teknolojilere yatırım ve işletme geliştirme desteği yer almaktadır. Ayrıca, Kaliforniya Eyaleti, erken aşama start-up'lara vergi teşvikleri sunmaktadır.

3.Ticaret Bölgelerinde Sağlanan Teşvikler: Serbest ticaret bölgeleri ve teknoloji parkları gibi alanlarda faaliyet gösteren şirketler, düşük vergi oranları, bürokratik kolaylıklar ve finansal teşvikler gibi avantajlardan faydalanabilirler.

KÜLTÜREL VE TİCARİ İLETİŞİM FARKLARI

(Kaliforniya Eyaleti için)

ABD'nin en büyük ve en dinamik eyaletlerinden biri olan Kaliforniya, global ticaretin ve iş dünyasının önemli merkezlerinden biridir. Bu bağlamda, Türkiye ile Kaliforniya arasında iş yaparken kültürel farklılıklar önemli bir rol oynamaktadır. İş dünyasında başarılı olabilmek için bu farkları anlamak ve yönetmek büyük önem taşır.

1. İş Kültürü Farklılıkları

1.1. Zaman Yönetimi ve İleriye Dönük Planlama

ABD iş dünyasında, özellikle Kaliforniya'da, zaman yönetimi ve verimlilik son derece önemlidir. İş görüşmeleri ve toplantılar genellikle sıkı bir zaman diliminde yapılır ve zamanında başlamak, zamanında bitirmek çok önemlidir. Türk iş dünyasında ise bazen görüşmeler daha esnek ve zaman konusunda daha rahat olabilir.

- **Kaliforniya'da:** Toplantılar, belirlenen zaman diliminde başlar ve biter. Zamanı etkin kullanmak ve dakik olmak beklenir. Aynı zamanda, planlı olmak ve geleceğe yönelik stratejiler oluşturmak önemlidir. Yatırımcılar veya iş ortakları, uzun vadeli planlar yapmayı ve projelerin her aşamasını net bir şekilde belirlemeyi tercih eder.
- **Türkiye'de:** Toplantılar bazen daha esnek olabilir, geç başlama veya esneklik olabilir. Ancak Kaliforniya'daki iş dünyasında bu yaklaşım, profesyonellik açısından olumsuz bir izlenim bırakabilir. Bu nedenle, zaman yönetimine dikkat etmek ve önceden planlama yapmak önemli bir farktır.

1.2. Hiyerarşi ve Yetki

Kaliforniya'daki iş kültürü, genellikle daha yatay bir yapıya sahiptir. Bu, çalışanların ve yöneticilerin daha eşit bir düzeyde iletişim kurmalarına olanak tanır. Bu durum, Türkiye'deki daha hiyerarşik iş yapış tarzından farklıdır.

- **Kaliforniya'da:** Yöneticilerle çalışanlar arasında daha açık bir iletişim vardır. Çalışanlar, fikirlerini rahatça paylaşabilir ve yöneticiler de genellikle işlerini ekiplerle ortaklaşa yönetir. Bu, daha demokratik bir yaklaşımı teşvik eder.
- **Türkiye'de:** Genellikle daha hiyerarşik bir yapı söz konusu olabilir. Yöneticiler çoğu zaman karar alma süreçlerinde belirleyici olurken, çalışanların bu kararlara katılımı sınırlı olabilir.

Yönetme Yöntemi: Türk iş insanlarının, Kaliforniya'daki ekiplerle daha eşitlikçi bir yaklaşım benimsemeleri, çalışanlara söz hakkı tanımaları ve onların görüşlerine değer vermeleri faydalı olacaktır. Bu, işbirliği ve verimlilik açısından önemli bir faktördür.

1.3. Yaratıcılık ve Yenilikçilik

Kaliforniya, özellikle Silikon Vadisi ile dünyada inovasyon ve teknolojinin merkezi olarak bilinir. Buradaki iş kültürü, yenilikçi düşünmeye, risk alabilmeye ve yeni fikirleri denemeye oldukça açıktır. Türk iş insanları, geleneksel iş yapma yöntemlerinden sapmayı zor bulabilirler, ancak Kaliforniya iş dünyasında yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımlar oldukça önemlidir.

- **Kaliforniya'da:** İş dünyasında yaratıcı düşünme, yenilikçi çözümler geliştirme ve teknolojiyi etkin kullanma ön plandadır. Ayrıca, başarısızlık bir öğrenme fırsatı olarak görülür ve genellikle cesaretlendirici bir ortam vardır.
- **Türkiye'de:** Daha geleneksel iş yapma biçimleri yaygın olabilir ve bazen yenilikçilik konusunda daha temkinli yaklaşılabilir.

• HUKUKİ ÇERÇEVE

ABD’de iş yapmak için uyulması gereken birçok yasal düzenleme bulunmaktadır. Bu düzenlemeler, özellikle ticaret, tüketici hakları, işçi hakları ve çevre koruma gibi konuları kapsar.

- **Ticaret Kanunları:** ABD, antitröst yasaları ve ticaretin serbestleştirilmesine yönelik düzenlemeler ile oldukça katıdır.
- **İşçi Hakları:** Çalışanların, sendikal haklar, çalışma saatleri ve güvenli çalışma koşulları gibi konularda güçlü hakları vardır.
- **Çevre Kanunları:** Çevre kirliliği, atık yönetimi ve enerji verimliliği gibi alanlarda çeşitli düzenlemeler mevcuttur.

1. Lojistik Avantajlar ve Ulaşım Altyapısı

Kaliforniya, lojistik ve ulaşım altyapısı açısından dünyanın en gelişmiş bölgelerinden biridir. Eyalet, iş yapma kolaylığını artıran birkaç önemli ulaşım avantajına sahiptir:

Limanlar ve Deniz Taşımacılığı

Kaliforniya, Port of Los Angeles ve Port of Long Beach gibi dünyanın en büyük limanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Bu limanlar, uluslararası ticaret için anahtar noktalar olup, deniz taşımacılığı yapan firmalar için önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu limanlar, Asya ve Avrupa ile yapılan ticaretin büyük bir kısmını yönetmektedir ve bu da Türk şirketlerine küresel pazarlara erişim sağlar.

Demir Yolu ve Kara Taşımacılığı

Kaliforniya, yük taşımacılığı ve lojistik için gelişmiş demir yolu ve karayolu altyapısına sahiptir. Union Pacific ve BNSF Railway gibi büyük demir yolu firmaları, eyaletin iç bölgelerine kolayca ulaşım sağlamaktadır. Ayrıca, Kaliforniya'daki yük taşımacılığına yönelik yüksek kapasiteye sahip karayolları, lojistik firmaları için büyük avantaj sağlamaktadır.

Hava Taşımacılığı

Kaliforniya, uluslararası ticaretin önemli merkezlerinden biri olduğu için büyük havaalanlarına sahiptir. Los Angeles Uluslararası Havaalanı (LAX) ve San Francisco Uluslararası Havaalanı (SFO), dünya çapında en yoğun havaalanları arasında yer alır ve hızlı yük taşımacılığı için yüksek kapasite sunar. Ayrıca, Kaliforniya'daki ihracatçı firmalar, hava yolu taşımacılığı ile yeni pazarlara daha kolay ulaşabilirler.

2. Dikkat Edilmesi Gereken Regülasyonlar

Kaliforniya, sıkı düzenlemelere sahip bir eyalet olup, işletmelerin başarılı olabilmesi için belirli kurallar ve yönetmelikler hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Türk iş insanları, aşağıdaki düzenlemelere dikkat etmelidirler:

Vergi ve Muhasebe Düzenlemeleri

Kaliforniya, yüksek vergi oranları ve karmaşık vergi düzenlemeleri ile tanınır. İşletmelerin kurumsal vergi, satış vergisi ve iş gücü vergisi gibi konularda doğru bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

- Vergi yükümlülükleri: Eyaletteki vergi yükümlülükleri işletmelerin faaliyetlerini doğrudan etkileyebilir. Kaliforniya'da yabancı yatırımlar ile ilgili düzenlemeler ve KDV gibi alanlarda dikkat edilmesi gereken kurallar bulunmaktadır.
- Çevresel düzenlemeler: Kaliforniya, çevre dostu teknolojiler ve sürdürülebilir üretim konusunda güçlü düzenlemelere sahiptir. Çevre koruma yasaları, atık yönetimi ve enerji verimliliği gibi alanlarda regülasyonlar işletmeleri etkileyebilir.

İşgücü ve Çalışma Yasaları

Kaliforniya, çalışan hakları konusunda güçlü yasalarla donatılmış bir eyalettir. İşletmeler, çalışanların hakları ve iş güvenliği ile ilgili sıkı düzenlemelere tabidir. Asgari ücret, çalışma saatleri ve sendikalar gibi konular iş dünyası için önemli bir alan oluşturmaktadır.

- Çalışan hakları ve iş gücü düzenlemeleri: İşletmelerin, çalışanlarıyla ilgili tüm düzenlemelere uymaları gerekir. Eşitlik, sendikal haklar ve çalışan sağlığı gibi alanlar oldukça önemlidir.

İthalat ve İhracat Regülasyonları

Kaliforniya, büyük bir ticaret merkezi olup, ithalat ve ihracat regülasyonlarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Türk iş insanları, gümrük vergileri, ticaret engelleri ve standartlar konusunda doğru bilgilere sahip olmalıdır.

3. Yerel İş Dünyasıyla Bağlantı Kurma Yolları

Kaliforniya'da başarılı olabilmek için yerel iş dünyasıyla güçlü bağlantılar kurmak oldukça önemlidir. Türk iş insanları için bu bağlantıları kurmanın birkaç yolu şunlardır:

Ticaret Odaları ve İhracat Dernekleri

Kaliforniya'da birçok ticaret odası ve iş derneği bulunmaktadır. Türk iş insanları, bu organizasyonlarla bağlantı kurarak, ağ kurma, iş fırsatları ve yatırım projeleri hakkında bilgi alabilirler.

- Kaliforniya Ticaret Odası: Eyaletteki ticaret odaları, işletmelerin birbirleriyle iletişim kurmasını sağlayan güçlü ağlar sunar.
- Türk-Amerikan Ticaret Odası: Türk iş insanları için özel olarak kurulmuş bu odalar, Türkiye ile ticaret yapmak isteyen girişimcilere b2b (business-to-business) fırsatları sunmaktadır.

İş Fuarlarına Katılma

Kaliforniya, pek çok uluslararası iş fuarı ve seminer düzenleyen bir eyalet olup, bu fuarlara katılmak, pazar araştırması yapmak ve yerel iş insanları ile tanışmak için mükemmel bir fırsattır.

İşbirlikleri ve Ortaklıklar

Türk iş insanları, Kaliforniya'daki yerel girişimler ve şirketlerle ortaklık kurarak işlerini büyütebilirler. Teknoloji transferi, ortak üretim veya yenilikçi projeler gibi işbirlikleri, uzun vadeli başarı için önemli bir strateji olabilir.

4. ABD Genelinde İş ve Ticaret Yapma Rehberi

ABD, dünya çapında en büyük ve en gelişmiş ekonomiye sahip ülkelerden biridir. Bu büyüklük ve çeşitlilik, iş yapma koşullarını da farklı kılar. ABD'de ticaret yapmak ve iş kurmak için, ülkenin farklı bölgelerinde farklı fırsatlar, yasal düzenlemeler ve ticaret kültürleri bulunmaktadır. Bu bölümde, ABD genelinde iş yapma ve ticaret yapma konularında bilinmesi gereken önemli faktörler ele alınacaktır.

4.1. Kalifornia'nın Ekonomik Verileri

- ABD, ekonomik faaliyetlerine göre dört ana bölgeye ayrılmaktadır: Batı, Orta Batı, Güney ve Kuzey Doğu. Bu bölgeler, kendi ticaret yapıları ve iş fırsatları ile tanınırlar.

KALİFORNIA

ABD'nin en hızlı büyüyen ekonomik bölgelerinden biridir. Kaliforniya özellikle teknoloji, yenilenebilir enerji, film ve medya ve tarım sektörlerinde güçlüdür.

- Silicon Valley, dünya çapında teknoloji ve yenilik merkezi olarak tanınmaktadır.
- Los Angeles ve Hollywood, film ve eğlence endüstrisinin kalbini oluşturur.
- Kaliforniya, aynı zamanda dünyanın en büyük tarım üreticilerinden biridir.

Kalifornia, yüksek teknoloji, eğlence sektörü ve yenilenebilir enerji gibi alanlarda yatırım yapacak iş insanları için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Zaman İçinde Girişim Sermayesi	Fırsatlar	2023 Dolar	İşlem Başına Dolar
2023	4.020	81.574.600.000 ABD doları	20.292.189 ABD doları
2022	5.559	104.316.875.280 ABD doları	18.765.403 ABD doları
2021	6.355	182.578.311.001 ABD doları	28.729.868 ABD doları
2020	4.557	102.987.253.373 ABD doları	22.599.792 ABD doları
2019	4.491	80.322.563.621 ABD doları	17.885.229 ABD doları

ASM Üretim İstihdamı 2019
NAICS tabanlı veriler

İstihdam

Üretim Dışı
İşçiler

Üretim
İşçileri

Üretim İşçileri
% Dağılımı

31 - 33	ÜRETİM	1.121.952	395.843	726.109	64,70%
311	- Yiyecek	156.180	34.845	121.335	77,70%
312	- İçecek ve Tütün Ürünleri Üretimi	51.904	26.044	25.860	49,8%
313	- Tekstil Fabrikaları	4.375	983	3.392	77,50%
314	- Tekstil Ürünleri Fabrikaları	7.364	2.075	5.289	71,8%
315	- Giyim	21.795	4.091	17.704	81,20%
316	- Deri ve İlgili Ürünler	2.338	491	1.847	79,00%
321	- Ahşap Ürün	23.345	4.380	18.965	81,20%
322	- Kağıt	19.131	3.935	15.196	79,4%
323	- Baskı ve İlgili Destek Faaliyetleri	35.537	10.263	25.274	71,1%
324	- Petrol ve Kömür Ürünleri Üretimi	11.858	4.164	7.694	64,9%
325	- Kimyasal	78.749	33.942	44.807	56,90%
326	- Plastik ve Kauçuk Ürünleri Üretimi	50.994	12.574	38.420	75,30%
327	- Metalik Olmayan Mineral Ürün Üretimi	33.281	7.086	26.195	78,7%
331	- Birincil Metal	14.192	3.028	11.164	78,7%
332	- Üretilen Metal Ürün İmalatı	126.066	31.015	95.051	75,4%
333	- Makineler	68.810	28.904	39.906	58,0%
334	- Bilgisayar ve Elektronik Ürün Üretimi	156.875	85.526	71.349	45,50%
335	- Elektrik Ekipmanları, Uygulamaları ve Bileşen Üretimi	38.708	16.144	22.564	58,30%

Source: National Science Foundation

Kalifornia Ekonomisi

Zaman İçinde Verilen Patentler	Sayı	100.000 Nüfus Başına
2022	45.927	117,3
2020	50.323	127,3
2018	43.198	109,5
2016	44.730	114.3
2014	42.115	109.1

Source: National Science Foundation

Zaman İçinde Ar-Ge Harcamaları	Değer (bin olarak)	Kişi Başına Değer
2022	260.179.000 ABD doları	6.647 dolar
2020	246.480.120 ABD doları	6.234 dolar
2019	188.189.241 ABD doları	4.772 dolar
2018	191.599.186 ABD doları	4.858 dolar
2017	179.747.860 ABD doları	4.569 dolar
2016	164.770.934 ABD doları	4.209 dolar

Source: National Science Foundation

2023'te NAICS Endüstrisinin İhracatı		Değer	Yüzde Dağılımı
Toplam		178.843.557.985	%100
111	Bitkisel Üretim	13.717.919.103	7670%
112	Hayvansal Üretim	112.080.738	0,06%
113	Ormancılık ve Tomrukçuluk	54.789.240	0,03%
114	Balıkçılık, Avcılık ve Tuzakçılık	296.004.301	0,17%
115	Tarım ve Ormancılık Destek Faaliyetleri	8.336.378	0,01%
211	Petrol ve Gaz Çıkarımı	681.762.137	0,38%
212	Madencilik (Petrol ve Gaz hariç)	422.938.676	0,24%
311	Gıda Üretimi	10.709.604.231	5988%
312	İçecek ve Tütün Ürünleri Üretimi	1.464.856.587	0,82%
313	Tekstil Fabrikaları	578.814.237	0,32%
314	Tekstil Ürünleri Fabrikaları	313.098.094	0,18%
315	Giyim Üretimi	2.286.297.182	1278%
316	Deri ve İlgili Ürün Üretimi	563.406.413	0,32%
321	Ahşap Ürün Üretimi	723.885.398	0,41%
322	Kağıt Üretimi	1.290.331.920	0,72%
323	Baskı ve İlgili Destek Faaliyetleri	422.815.717	0,24%

Kaynak:WISERTrade (World Institute for Strategic Economic Research)

Toplam		178.843.557.985	%100
324	Petrol ve Kömür Ürünleri Üretimi	6.239.808.043	3489%
325	Kimyasal Üretim	17.224.064.487	9631%
326	Plastik ve Kauçuk Ürünleri Üretimi	3.552.985.578	1987%
327	Metalik Olmayan Mineral Ürün Üretimi	904.821.321	0,51%
331	Birincil Metal Üretimi	3.377.741.252	1889%
332	Üretilen Metal Ürün İmalatı	5.526.312.290	3090%
333	Makine İmalatı	17.927.590.233	10024%
334	Bilgisayar ve Elektronik Ürün Üretimi	41.115.998.062	22990%
335	Elektrik Ekipmanları, Uygulamaları ve Bileşen Üretimi	8.798.781.666	4920%
336	Taşıma Ekipmanları Üretimi	18.155.900.138	10152%
337	Mobilya ve İlgili Ürün Üretimi	513.308.377	0,29%
339	Çeşitli Üretim	13.386.840.195	7485%
910	Atık ve Hurda	4.403.704.678	2462%
980	Kanada'ya İade Edilen Mallar	1.968.725	0,00%
990	Özel Sınıflandırma Hükümleri	822.322.978	0,46%

Kaynak: WISERTrade (World Institute for Strategic Economic Research)

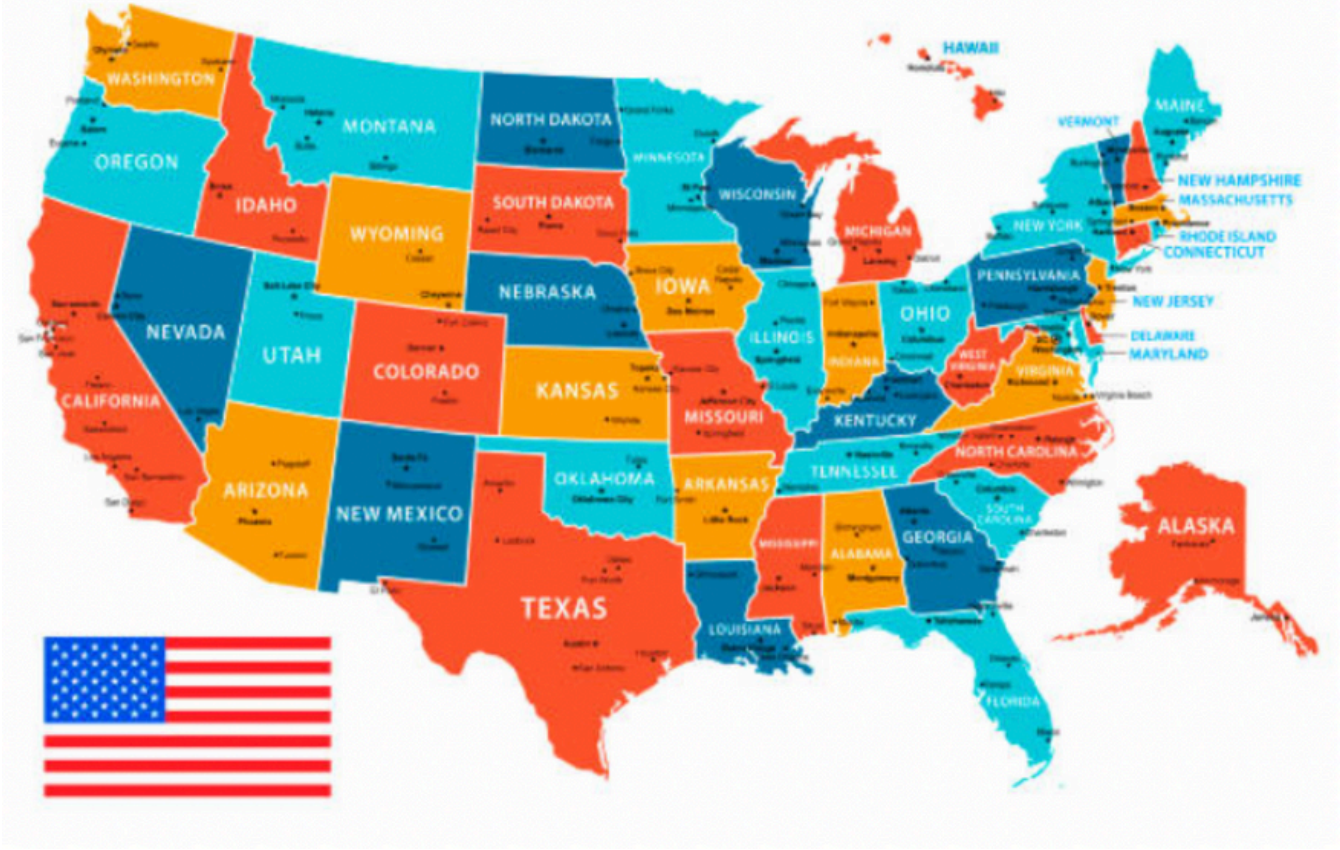
2. KÜLTÜREL FARKLAR VE İŞ YAPMA KÜLTÜRÜ

ABD, kültürel çeşitliliği yüksek bir ülkedir ve her bölgenin kendi iş yapma kültürü vardır. Ancak genel olarak ABD’de iş yaparken dikkat edilmesi gereken bazı önemli kültürel farklar şunlardır:

- **İletişim Tarzı:** ABD’de iş yaparken, açık ve doğrudan iletişim tercih edilir. İnsanlar açık sözlü ve net olmayı bekler.
- **Karar Verme:** ABD iş kültüründe kararlar hızlı alınır ve genellikle daha yatırım odaklıdır. Risk almak ve yenilikçi olmak değer verilen özelliklerdir.
- **Zaman Yönetimi:** Zaman, çok değerli kabul edilir. Toplantılara ve randevulara dakik olmak, profesyonellik açısından çok önemlidir.
- **Çeşitlilik:** ABD’de etnik ve kültürel çeşitliliğe büyük saygı gösterilir. İş yerlerinde eşitlik ve fırsat eşitliği sağlamak önemli bir normdur.

3. EYALETLER ARASI KARŞILAŞTIRMALAR VE TİCARET POTANSİYELİ

ABD'nin ekonomik çeşitliliği ve bölgesel farklılıkları, ticaret yaparken her eyaletin kendine özgü fırsatlar sunduğunu gösteriyor. Bu bölümde, Türkiye ile ABD eyaletleri arasındaki ticaret hacmi, en hızlı büyüyen eyaletler, ve eyaletler bazında ihracat ve ithalat ürünlerinin karşılaştırılmasına dair bilgiler sunulacaktır. Bu analiz, Türk iş insanlarının ve KOBİ'lerinin ABD pazarında stratejik kararlar almasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kaliforniya

- Ticaret Hacmi: Kaliforniya, ABD'deki Türkiye ile en yüksek ticaret hacmine sahip eyaletlerden biridir. 2022 itibarıyla, Türkiye'nin Kaliforniya ile yaptığı ticaret hacmi yıllık 4-5 milyar USD civarındadır.
- Trendler: Türkiye'nin Kaliforniya ile olan ticaretindeki artış özellikle makine, elektronik ve kimyasal ürünler gibi sektörlerde görülmektedir. Kaliforniya'nın teknoloji ve eğlence endüstrisi Türkiye için büyük bir fırsat sunmaktadır.

New York

- Ticaret Hacmi: New York, Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından biridir. 2022 verilerine göre, Türkiye'nin New York ile ticaret hacmi yaklaşık 3 milyar USD civarındadır.
- Trendler: New York ile ticaret artışı, özellikle otomotiv, gıda, tekstil ve moda ürünlerinde gözlemlenmektedir. New York, ayrıca finans ve sağlık sektöründe güçlüdür, bu nedenle biyoteknoloji ve finansal hizmetler alanında fırsatlar bulunmaktadır.

Florida

- Ticaret Hacmi: Florida, Türkiye'nin ticaret hacminin hızla büyüdüğü eyaletlerden biridir. 2022'de ticaret hacmi 1,5 milyar USD civarındadır.
- Trendler: Florida ile Türkiye arasındaki ticaretin artışı, tarım ürünleri, kimyasal maddeler ve inşaat malzemeleri sektörlerinde gözlemlenmektedir. Florida'nın limanları, Türk firmalarına lojistik ve dağıtım alanlarında önemli fırsatlar sunmaktadır.

Texas

- Ticaret Hacmi: Texas, Türkiye ile yaptığı ticaretle önemli bir rol oynamaktadır. 2022'de Texas ile yapılan ticaret yaklaşık 2 milyar USD'yi bulmuştur.
- Trendler: Texas, enerji ve otomotiv sektörlerinde güçlüdür. Türkiye'nin Texas ile ticaret hacmindeki artış, bu sektörlerdeki fırsatlarla bağlantılıdır. Özellikle yenilenebilir enerji, petrol ve doğal gaz sektörlerinde artan ticaret hacmi dikkat çekmektedir.

4. KALİFORNİA EYALETİ İHRACAT– İTHALAT ÜRÜNLERİ KARŞILAŞTIRMASI

Kaliforniya, ABD'nin en büyük ekonomisine sahip eyaletidir ve dünyanın birçok ülkesiyle olduğu gibi Türkiye ile de yoğun ticaret ilişkileri sürdürmektedir. Eyaletin ticaret yapısı hem yüksek teknoloji ürünlerine hem de tarımsal ürünlere dayalıdır.

California

4.1 Kaliforniya'nın İhracat Ürünleri

Kaliforniya, 2023 itibarıyla ABD'nin toplam ihracatında yaklaşık %10'luk bir paya sahiptir. İhracat yaptığı başlıca ülkeler arasında Meksika, Kanada, Çin, Japonya, Güney Kore ve Almanya yer alırken; Türkiye de giderek artan bir ticaret ortağıdır.

Başlıca İhracat Kalemleri:

Ürün Grubu	Açıklama
Elektronik Cihazlar	Mikroçip, yarı iletkenler, devreler, bilgisayar bileşenleri
Uçak ve Uzay Ekipmanları	Uçak parçaları, turbojet motorlar, uydu sistemleri
Tarım Ürünleri	Badem, üzüm, şarap, turunçgiller, domates
İlaç ve Tıbbi Ürünler	Aşılar, biyoteknolojik ilaçlar, tıbbi cihazlar
Makine ve Endüstriyel Ürünler	Endüstriyel robotlar, inşaat makineleri, gıda işleme makineleri
Yazılım ve Dijital Hizmetler	Lisanslanmış yazılım ürünleri
Yenilenebilir Enerji Teknolojileri	Güneş paneli ekipmanları, enerji bataryaları

4.2 Kaliforniya'nın İthalat Ürünleri

Kaliforniya, ABD'nin ithalatta da lider eyaletlerinden biridir. Limanları sayesinde özellikle Asya'dan (Çin, Japonya, Güney Kore, Vietnam) büyük hacimli ithalat yapılmaktadır. Ancak Türkiye'den gelen ithalat da istikrarlı bir şekilde artmaktadır.

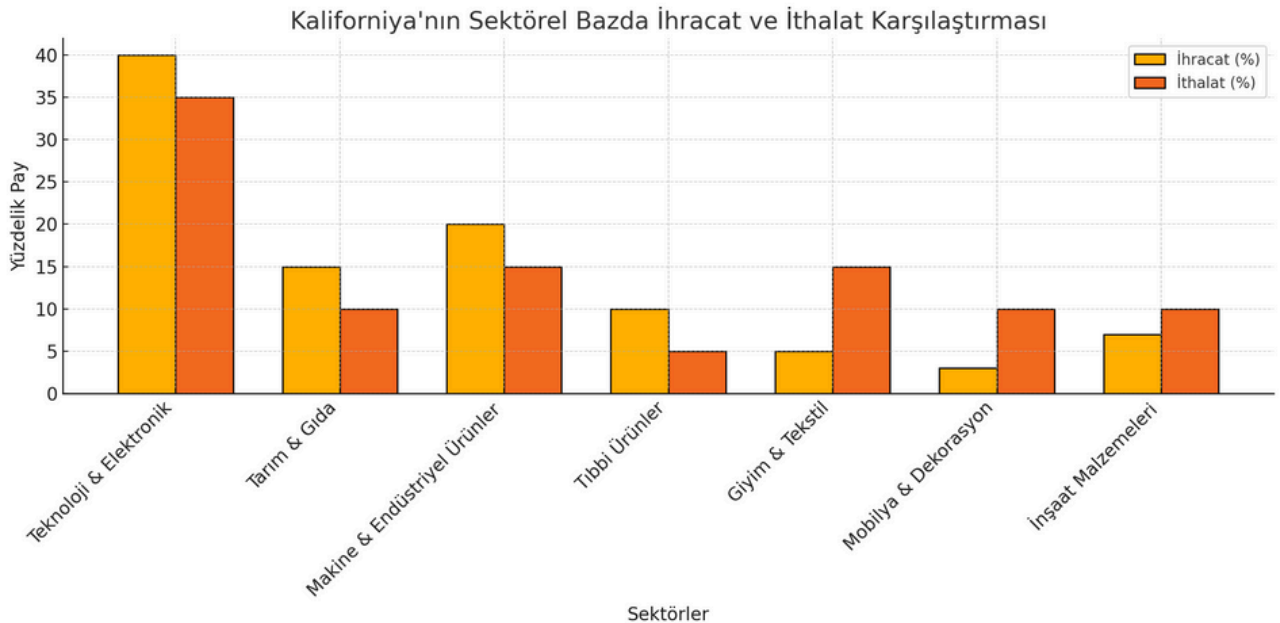
Başlıca İthalat Kalemleri:

Ürün Grubu	Açıklama
Elektronik ve Telekomünikasyon Cihazları	Akıllı telefonlar, laptoplar, TV ve ses sistemleri
Otomotiv ve Aksamları	Otomobil ve yedek parçaları, batarya sistemleri, elektrikli araç bileşenleri
Mobilya ve Ev Tekstili	Modern mobilyalar, yatak ürünleri, perde ve kumaş
Giyim ve Hazır Giyim Ürünleri	T-shirt, ceket, pantolon, ayakkabı
Gıda ve Tarım Ürünleri	Zeytinyağı, kuru meyve, baharat, unlu mamuller
Doğal Taş ve İnşaat Malzemeleri	Mermer, granit, seramik, yalıtım malzemeleri
Makine ve Sanayi Ürünleri	CNC makineleri, soğutma sistemleri, tarım makineleri

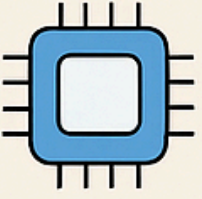
4.3 Türkiye İçin Stratejik Öneriler

- Elektronik ve otomotivde: Kaliforniya'nın yüksek teknoloji ithalatı, Türkiye'nin yedek parça ve komponent alanında daha fazla ihracat yapmasına olanak tanıyabilir.
- Tarım ve gıda ürünlerinde: Türkiye'nin kaliteli gıda ürünleri (zeytinyağı, kuru meyve, narenciye) Kaliforniya pazarında, özellikle organik ürün segmentinde büyüme şansı taşır.
- İnşaat ve doğal taş sektöründe: Kaliforniya'da inşaat sektörü büyümeye devam ediyor. Türk mermeri ve seramiği, estetik ve kalite avantajlarıyla öne çıkabilir.
- Moda ve tekstilde: Türkiye'nin hızlı üretim kabiliyeti, ABD pazarında düşük stoklu perakendeciler için cazip bir çözüm olabilir. "Made in Turkey" algısı da giderek güçlenmektedir.

KALIFORNIYA EYALETİ İHRACAT – İTHALAT ÜRÜNLERİ KARŞILAŞTIRMASI

İHRACAT

Elektronik
Cihazlar

Uçak ve Uzay
Ekipmanları

Tarım Ürünleri

İlaç ve Tibbi
Ürünler

Makine ve
Endüstriyel
Ürünler

Yenilenebilir
Enerji
Teknolojileri

İTHALAT

Elektronik ve
Telekomünikasyon
Cihazları

Otomotiv ve
Aksamaları

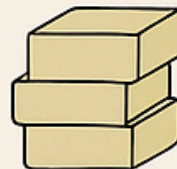
Mobilya ve
Ev Tekstili

Giyim ve Hazır
Giyim Ürünleri

Gıda ve Tarım
Ürünleri

Doğal Taş ve
İnşaat
Malzemeleri

4.4 Kaliforniya Eyaleti – Pazar Araştırması

NPotansiyel Rakipler ve Pazarın Büyüklüğü (Sektör Bazında)

Kaliforniya, dünyanın en büyük 5. ekonomisi olup yıllık GSYİH'si yaklaşık 4 trilyon doların üzerindedir. Sadece bir eyalet değil; aynı zamanda teknoloji, tarım, eğlence, gıda, savunma ve enerji gibi sektörlerde küresel bir merkezdir. Türk firmalarının bu pazarda rekabet edebilmesi için sektörel dinamikleri ve rakip yapılarını iyi analiz etmesi gerekir.

1. Teknoloji Sektörü

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya'nın teknoloji sektörü 1 trilyon \$ sınırına dayanmış durumda.
- Sadece Silikon Vadisi (San Jose-San Francisco eksenli) yılda 100.000+ yeni girişim görür.

Başlıca Rakipler:

- **ABD devleri:** Google, Apple, Meta, Salesforce, Nvidia, Oracle.
- **Uluslararası oyuncular:** Çinli, Hintli ve Avrupalı start-uplar.
- **Türk girişimciler için rekabet noktaları:** SaaS yazılımlar, yapay zeka modülleri, e-ticaret yazılımları.

Fırsat Alanları:

- Orta ve küçük işletmelere yönelik dijital dönüşüm çözümleri.
- Sektörel niş alanlarda (ör. hukuk yazılımları, sağlık bilişimi) Türk yazılımcılar fırsat bulabilir.
- Türk oyun stüdyoları, mobil oyun pazarında daha çok yer alabilir.

2. Tekstil ve Moda Sektörü

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya, moda ve sokak giyimi trendlerinin merkezi.
- Yıllık tekstil ve giyim harcamaları: 60+ milyar \$.

Başlıca Rakipler:

- Çin, Vietnam ve Bangladeş merkezli tedarikçiler (ucuz iş gücü avantajı).
- Kaliforniya merkezli tasarım markaları (Guess, Levi's, Stüssy gibi).

Fırsat Alanları:

- Hızlı teslimat & kaliteli üretim avantajı ile Türk üreticiler rekabet edebilir.
- Özellikle organik ve sürdürülebilir tekstil ürünlerinde Türk markaları dikkat çekebilir.
- Los Angeles'ta Türk firmaları butik markalarla işbirliği yapabilir.

3. Tarım ve Gıda Sektörü

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya, ABD tarım üretiminin %13'ünü tek başına gerçekleştirir.
- Yıllık gıda ithalatı: 70 milyar \$+ (özellikle ithal zeytinyağı, kuru meyve, atıştırmalıklar).

Başlıca Rakipler:

- İtalya, İspanya, Yunanistan: zeytinyağında ana rakipler.
- Meksika, Şili: taze meyve/sebze ve kuruyemişte büyük paya sahip.

Fırsat Alanları:

- Türk zeytinyağı, Kaliforniya'nın "organik" ve "premium" segmentinde öne çıkabilir.
- Fındık, incir, kayısı gibi niş ürünler, ABD'de sağlık trendine uyumlu olduğundan potansiyel barındırıyor.
- Helal ve etnik gıda talebi artıyor: Türk mutfağı buraya güçlü bir oyuncu olarak girebilir.

4. Otomotiv ve Yan Sanayi

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya, ABD’de en fazla araç satışının yapıldığı eyalet (yılda yaklaşık 2 milyon araç).
- Elektrikli araçlar (EV) pazarının %40’ı Kaliforniya’da.

Başlıca Rakipler:

- Tesla, Rivian gibi yerli EV üreticileri.
- Çinli batarya ve yedek parça üreticileri (BYD, CATL).
- Japon ve Kore markalarının yan sanayi zincirleri.

Fırsat Alanları:

- Türk otomotiv yan sanayi firmaları, EV parçaları, sensör modülleri ve aksesuar üretiminde pozisyon alabilir.
- Araç içi yazılım sistemleri, Türk mühendisliğiyle rekabet edebilir.
- Otomotiv plastik parçaları, kablo sistemleri gibi alanlarda Türkiye’nin kalite/fiyat avantajı büyük.

5. İnşaat ve Doğal Taş Sektörü

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya, özellikle Güney Kaliforniya'da büyüyen konut pazarı ile öne çıkıyor.
- Doğal taş ve mermer ithalatı her yıl artıyor.

Fırsat Alanları:

- Türkiye'nin mermer, traverten, seramik ürünleri lüks konut projeleri için büyük fırsatlar sunar.
- Mimarlık firmalarıyla doğrudan bağlantı kurarak tedarikçi olmak mümkün.
- Türk firmaları için ABD merkezli showroom açma stratejisi değerlendirilebilir.

BAŞLICA RAKİPLER:

- İTALYA (YÜKSEK KALİTELİ MERMER),
- HİNDİSTAN VE ÇİN (UCUZ GRANİT VE YAPI TAŞLARI).

6. E-Ticaret & Dijital Ürünler

Pazar Büyüklüğü:

- Kaliforniya, Amazon ve Shopify gibi devlerin merkezidir.
- ABD'deki e-ticaret hacminin %20'si buradan gerçekleşiyor.

Fırsat Alanları:

- Türk üreticiler için B2C satış yapmak adına Amazon, Etsy ve Shopify gibi platformlara giriş yapılabilir.
- El işi ürünleri, özel tasarımlar, dekoratif objeler, Kaliforniya tüketicisi için cazip olabilir.
- Dropshipping & fulfillment merkezleri ile iş modeli kolaylaştırılabilir.

Genel Stratejik Tavsiyeler

Tavsiye	Açıklama
Yerel Distribütörlerle Çalışın	Pazara girişte distribütör ağı çok önemlidir.
Rakip Analizi Sürekli Güncellenmeli	Sektörler çok hızlı değişiyor, veri ve trend takibi kritik.
Networking ve Etkinlik Katılımı Şart	Ticaret fuarları, sektörel zirveler, ATIC heyetleri büyük fırsatlar sunar.
ABD'de Marka Tescili ve Hukuki Koruma	İhracattan önce mutlaka marka tescili ve ürün uygunluğu kontrol edilmeli.
Lojistik ve Depolama Planlaması	Kaliforniya'da depo kurmak ya da fulfillment ortakları ile çalışmak büyük avantaj sağlar.

4.5 Türkiye'den Kaliforniya'ya Ticaret Yolları ve Lojistik

Kaliforniya, ABD'nin en büyük limanlarına, en yoğun hava kargo merkezlerine ve güçlü kara/demiryolu ağlarına sahip bir eyalettir. Türkiye'den bu bölgeye ulaşımında lojistik planlama hem maliyetleri optimize etmek hem de teslimat sürelerini kısaltmak açısından kritik öneme sahiptir.

1. Taşımacılık Türlerine Göre Lojistik Yolları

1.1 Deniz Yolu (Ana Ticaret Rota)

Türkiye'den Kaliforniya'ya en yaygın kullanılan taşımacılık yöntemi konteyner bazlı deniz taşımacılığıdır.

Liman	Türkiye Çıkış Noktaları	Kaliforniya Varış Noktaları
İstanbul / Ambarlı	En çok kullanılan limanlardan biri	Los Angeles / Long Beach Limanı
İzmir / Alsancak	Tarım ve sanayi yükleri için uygundur	Oakland Limanı (San Francisco Körfezi)
Mersin	Güney ve Güneydoğu Anadolu üretimleri için	San Diego Limanı (daha az tercih edilir)

Rota:

Akdeniz → Cebelitarık Boğazı → Atlantik Okyanusu → Panama Kanalı (veya Süveyş üzerinden Pasifik Okyanusu) → Kaliforniya
Süre: 20–30 gün arası

Avantajları:

- Yüksek tonaj
- Konteyner maliyetleri birim başına düşüktür

Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Gümrük belgeleri ve FDA (ABD Gıda ve İlaç Dairesi) onayları
- ABD'ye yapılan ithalatlarda anti-damping kontrolleri

1.2 Hava Yolu (Acil ve Hafif Yükle İçin)

Türkiye'den Kaliforniya'ya doğrudan hava kargo uçuşları mümkündür ve genellikle yüksek değerli, hafif ürünler (örneğin elektronik parçalar, tekstil örnekleri, numuneler) için kullanılır.

Türkiye Havalimanı	Kaliforniya Havalimanı	Ortalama Süre
İstanbul (IST)	Los Angeles (LAX)	1–2 gün
İstanbul (IST)	San Francisco (SFO)	1–2 gün
İstanbul (IST)	San Diego (SAN)	1–2 gün

Avantajları:

- Hızlı teslimat (48 saatte gümrük dahil)
- Kritik yükler ve zaman hassasiyetli ürünler için ideal

Dezavantajı:

- Maliyet: kg başına \$5–\$10+ olabilir

1.3 ABD İçi Dağıtım (Karayolu ve Demiryolu)

Kaliforniya'ya ulaşan ürünler, genellikle eyaletin iç bölgelerine ve diğer batı kıyısı eyaletlerine TIR ve tren yoluyla dağıtılır.

Dağıtım Merkezleri:

- Los Angeles: Batı yakasının en büyük dağıtım hub'udur.
- Fresno / San Bernardino: Tarım ve tüketim ürünlerinin iç bölgelere sevkiyatında önemli lojistik merkezlerdir.

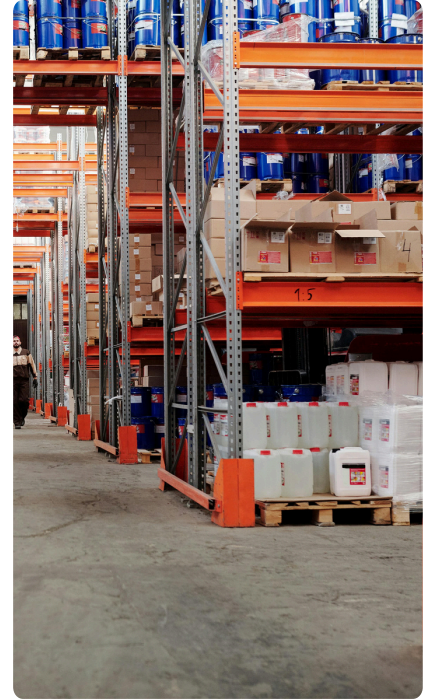
2. Lojistik Firmaları ve Fulfillment Alternatifleri

Türkiye'den ABD'ye Yük Taşıyan Bazı Firmalar:

- MSC, Maersk, COSCO: Deniz yolu taşımacılığı
- Turkish Cargo, DHL, UPS, FedEx: Hava taşımacılığı ve kapıdan kapıya servis
- Amazon FBA / 3PL Partnerleri: E-ticaret yapan firmalar için Kaliforniya'da depolama + dağıtım

Kaliforniya'da Fulfillment ve Depolama Seçenekleri:

- Los Angeles bölgesi: Amazon FBA, ShipBob, Deliverr gibi fulfillment merkezleri
- Soğuk zincir ihtiyaçları için: Lineage Logistics, Americold
- B2B Dağıtım için özel depolama + "last-mile" çözümleri

3. Türk Firmaları İçin Lojistikte Başarı Tavsiyeleri

- ABD gümrük sistemini öğrenin: Harmonized Code (HS Code), FDA kaydı, USDA belgeleri.
- Partnerlik kurun: ABD'de güvenilir bir 3PL (third-party logistics) firması bulun.
- Sigorta yaptırın: Özellikle deniz taşımacılığında kargo kayıplarına karşı sigorta kritik.
- Kaliforniya vergi ve regülasyonlarını ihmal etmeyin (örn. karbon ayak izi, çevre vergileri vs.).

5. İŞBİRLİKLERİ VE YATIRIM ALANLARI:

Kaliforniya’da Türk Firmalarının Yerel Ortakları ve Fırsatlar

Kaliforniya, yalnızca ABD’nin değil, aynı zamanda küresel ticaretin de öncü merkezlerinden biridir. Türk firmaları, son 10 yılda bu eyalette önemli işbirlikleri geliştirmiş, stratejik ortaklıklar kurmuş ve bazı sektörlerde kalıcı yatırımlar gerçekleştirmiştir.

5.1. Türk Firmalarının Kaliforniya’daki Faaliyetleri

Mevcut İşbirlikleri ve Örnek Uygulamalar

Firma / Marka	Sektör	Kaliforniya’daki İşbirliği / Faaliyetleri
Kordsa (Sabancı Holding)	İleri Kompozit / Otomotiv	San Diego’da uçak ve savunma sanayine yönelik kompozit üretim merkezi kurdu
Peak Games (Zynga Satışı sonrası)	Mobil Oyun	San Francisco merkezli oyun firmalarıyla Ar-Ge ve iş geliştirme işbirlikleri
Koton / LC Waikiki	Perakende / Moda	Kaliforniya merkezli toptan moda distribütörleriyle sezonluk tedarik ve siparişler
Vestel / Arçelik	Elektronik / Dayanıklı Tüketim	Amazon Fulfillment ile işbirliği, L.A. merkezli dağıtım operasyonları
TAV / İGA	Ulaştırma / Havacılık	LAX Havalimanı ihalelerinde danışmanlık ve know-how aktarımı
Eti / Tamek / Tadım	Gıda	Türk market zincirleri ve Whole Foods gibi etnik/organik raflarda yer alma
Zorlu Enerji / Borusan	Yenilenebilir Enerji	Kaliforniya’nın solar & rüzgar altyapısı için Ar-Ge görüşmeleri ve yatırım niyetleri

5.2. İşbirlikleri için Stratejik Yerel Kurumlar ve Ortaklar

İşbirliği Ağları:

- Los Angeles Area Chamber of Commerce
- Bay Area Council – Teknoloji ve inovasyon odaklı B2B eşleşmeler
- California Small Business Development Centers (SBDC) – KOBİ'lerle iş ortaklığı için destek verir
- Biocom California – Biyoteknoloji alanında iş geliştirme imkânları

Perakende / Toptan Satış Ağları:

- Kaliforniya'daki büyük distribütörler (örneğin KeHE, UNFI)
- Amazon ve Walmart seller partner network'leri
- Türk market zincirleri: Valley Market, Turkish Grocery, Mediterranean Deli vb.

5.3. Yatırım İçin Uygun Sektörler ve Alanlar

A. Moda ve Tekstil Teknolojisi

- **Fırsat:** L.A. tekstil bölgesinde sürdürülebilir ve hızlı üretim çözümleri sunan Türk üreticiler için butik işbirlikleri.
- **Örnek:** Türk tekstil firmalarının Kaliforniya merkezli moda girişimleriyle ortak koleksiyonlar üretmesi

B. Gıda ve Tarım Teknolojisi

- **Fırsat:** Organik, etnik ve “functional food” kategorilerinde Türk markaları için raflara girme fırsatı.
- **Örnek:** Kaliforniya'nın tarım teknolojileri (agritech) girişimleriyle yapılacak işbirlikleri; örn. dron destekli sulama, gıda izlenebilirliği.

C. Otomotiv & Elektrikli Araç Teknolojisi

- **Fırsat:** Türk otomotiv yan sanayi firmalarının EV (elektrikli araç) üreticilerine sensör, kablo, plastik parça tedariki.
- **Örnek:** Türk mühendislik firmalarının Tesla veya Rivian gibi firmalarla Ar-Ge projeleri üretmesi.

D. Yenilenebilir Enerji ve Temiz Teknoloji

- **Fırsat:** Güneş paneli bileşenleri, rüzgar türbin parçaları, enerji yazılımları alanında ortak üretim.
- **Destek:** Kaliforniya Eyaleti'nin "Clean Energy Investment" fonları bu alana yatırım yapan yabancı firmaları destekliyor.

E. Yazılım ve Dijital Dönüşüm

- **Fırsat:** SaaS çözümler, mobil uygulamalar, yapay zeka destekli iş yazılımları için yerel girişimlerle partnerlik.
- **Örnek:** Türk start-upların Silicon Valley firmalarıyla inkübasyon ortaklıkları ve yatırım alma potansiyeli.

8. FUARLARA KATILIM:

Her Eyalette Düzenlenen Ticaret Fuarları ve Etkinlikler

Fuarlara katılım, her iki ülke arasındaki ticareti artırma noktasında önemli bir stratejidir. Eyaletler, farklı sektörlerde düzenlenen ticaret fuarları ve etkinliklerle, yerel pazara giriş yapmak isteyen uluslararası firmaları bir araya getirmektedir.

1. Teknoloji ve İnovasyon Fuarları

Kaliforniya, Silikon Vadisi gibi teknoloji merkezlerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu nedenle, teknoloji sektöründeki fuar ve etkinlikler oldukça önemlidir.

- **CES (Consumer Electronics Show):** Las Vegas'ta düzenlenen bu etkinlik, dünya çapında elektronik ve teknoloji ürünlerinin sergilendiği en büyük fuarlardan biridir.
- **TechCrunch Disrupt:** San Francisco'da düzenlenen bu etkinlik, teknoloji girişimcileri ve yatırımcıları bir araya getirir. Türk teknoloji firmaları, buradaki yenilikçi fırsatlar ve işbirlikleri için katılım sağlayabilirler.

2. Tarım ve Gıda Fuarlarına Katılım

Kaliforniya'nın tarım sektörü çok büyük bir pazar payına sahiptir. Bu nedenle, tarım ve gıda sektöründe yapılacak fuarların önemi büyüktür.

- **Natural Products Expo West:** Los Angeles'ta düzenlenen bu fuar, doğal gıda ürünleri ve sağlıklı yaşam ürünleri alanında en büyük etkinliklerden biridir. Türk gıda firmaları, burada organik gıda, zeytinyağı ve kuruyemiş gibi ürünleri tanıtabilirler.
- **California State Fair:** Tarım ürünlerinin ve yerel gıda üreticilerinin sergilendiği bu etkinlik, Türk firmaları için pazara girmeleri adına mükemmel bir fırsattır.

3. OTOMOTİV VE YAN SANAYİ FUARLARA KATILIM

Kaliforniya, otomotiv sektöründe önemli bir pazar ve inovasyon merkezidir. Bu bağlamda otomotiv ve yan sanayi fuarları Türk firmaları için kritik öneme sahiptir.

- **Automotive Aftermarket Products Expo (AAPEX):**

Las Vegas'ta düzenlenen bu fuar, otomotiv yan sanayi ürünleri ve yedek parça tedarikçileri için en büyük etkinliklerden biridir. Türk otomotiv firmaları burada ürünlerini sergileyebilir ve işbirlikleri kurabilir.

4. MODA VE TEKSTİL FUARLARA KATILIM

Kaliforniya, moda ve tekstil sektöründe de önemli bir pazar sunmaktadır. Türk tekstil firmaları için fuarlara katılım, büyük fırsatlar yaratabilir.

* **The LA Textile Show:** Los Angeles'ta düzenlenen bu fuar, tekstil ve moda sektörünün önemli etkinliklerinden biridir. Türk firmaları, burada tekstil ürünleri, moda tasarımları ve üretim çözümleri ile yer alabilirler.

LET THE HARMONY BEGINS!

300'den fazla mobil oyun, uluslararası ödüller,
ve şimdi de PC dünyasında yepyeni bir çağ!

Harmonia Games;
REM: The Dreamer, Gun Shop Manager, Music Producer Tycoon
gibi projelerle hikâye odaklı deneyimlere imza atıyor.

Aynı zamanda Harmonia Akademi, 50'den fazla oyun geliştiriciyi sektöre kazandırdı.

Harmonia Games, hayal gücünü gerçeğe dönüştüren stüdyo!

**HARMONIA
GAMES**

9. TİCARET HEYETLERİ VE MİSYONLAR:

ATIC'in Organize Edebileceği Ticaret Heyetleri, İş Görüşmeleri ve Bu Tür Etkinlikler İçin Fırsatlar

Ticaret heyetleri ve iş misyonları, Türkiye ile ABD arasında doğrudan bağlantı kurmak ve iş yapma fırsatlarını artırmak adına büyük bir öneme sahiptir. ATIC'in organize edebileceği ticaret heyetleri, özellikle Türk firmalarının ABD'ye daha kolay giriş yapmalarına yardımcı olabilir.

1. Ticaret Heyetleri Düzenlenmesi

ATIC, Türk iş insanları ve KOBİ'leri için her eyaletin öne çıkan sektörlerine odaklanarak ticaret heyetleri düzenleyebilir. Bu heyetler, Türk firmalarının ABD pazarında yer edinmeleri için doğrudan iş görüşmeleri yapmalarına olanak tanır.

- Sektörel Bazlı Heyetler: Örneğin, otomotiv, teknoloji, tarım veya tekstil gibi sektörlerde düzenlenecek ticaret heyetleri, Türk firmalarının belirli alanlarda odaklanmalarını ve yerel pazarda rekabet avantajı sağlamalarını mümkün kılacaktır.
- Hedef Eyaletlere Yönelik Heyetler: Kaliforniya gibi büyük ekonomik güce sahip eyaletlerde iş yapma fırsatları oldukça yüksektir. ATIC, bu tür büyük eyaletlerdeki iş fırsatlarını değerlendirecek ticaret heyetleri düzenleyebilir

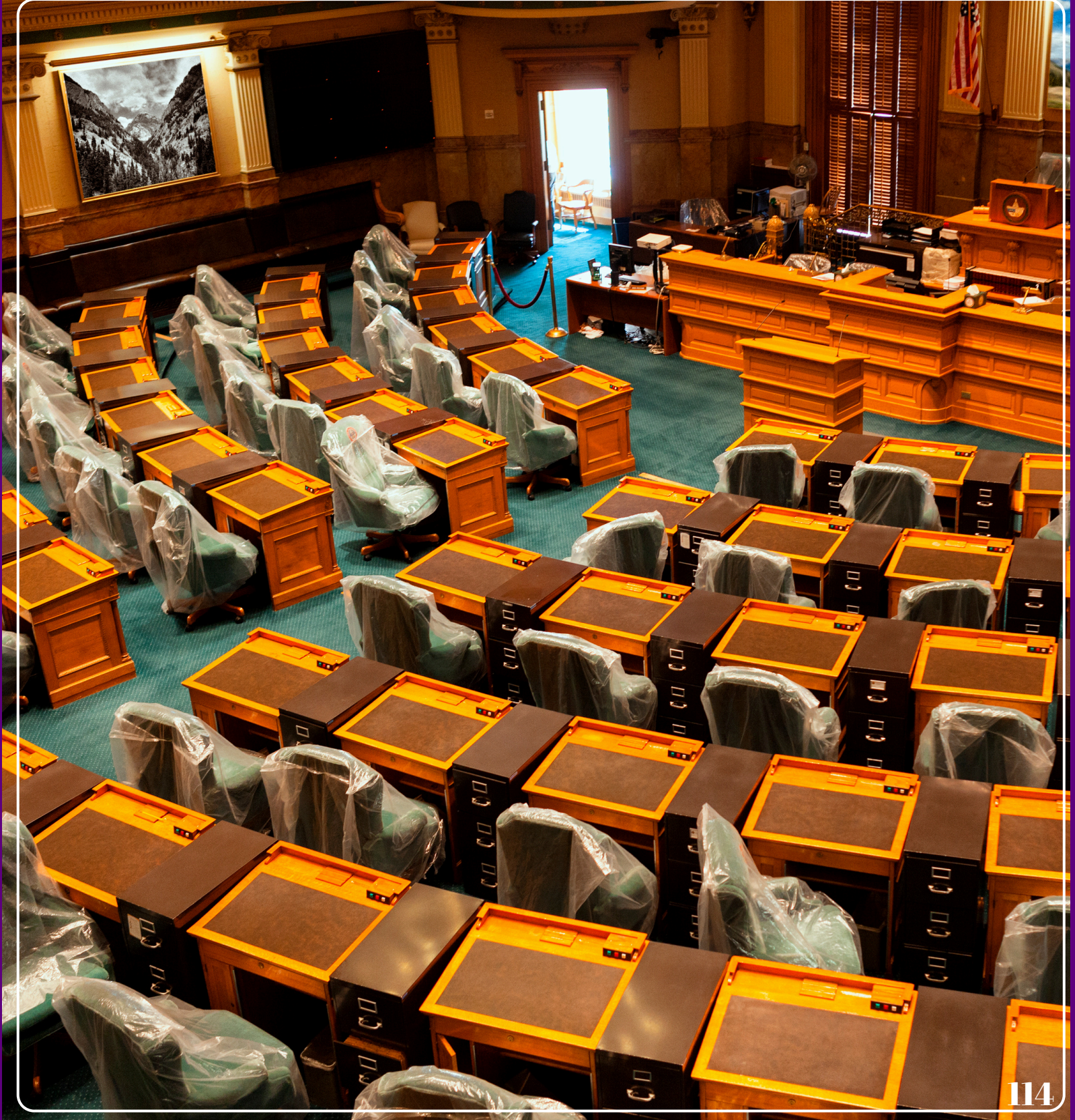

2. İş Görüşmeleri ve Yatırım Toplantıları

ATIC, düzenlediği ticaret heyetleri kapsamında iş görüşmeleri, yatırım toplantıları ve paneller organize edebilir. Bu etkinlikler, Türk firmalarının ABD'li iş insanları ve yatırımcılarıyla doğrudan bağlantı kurmalarını sağlar.

10. EYALET BAZINDA İHRACAT DESTEK PROGRAMLARI:

Amerika Birleşik Devletleri, ihracat yapan firmalar için geniş bir destek ağı sunmaktadır. Hem eyalet düzeyinde hem de federal düzeyde sağlanan bu destekler, Türk firmalarının ABD pazarına girmelerini ve ihracatlarını artırmalarını sağlayacak fırsatlar yaratmaktadır

10.1. EYALET DÜZEYİNDE DESTEK PROGRAMLARI:

Her eyaletin ekonomik yapısına bağlı olarak, yerel yönetimler ve ticaret odaları, ihracat yapan firmalara yönelik çeşitli destekler ve teşvikler sunmaktadır. Kaliforniya gibi büyük ekonomik potansiyeli olan eyaletlerde bu destekler daha çeşitlidir. Aşağıda, Kaliforniya'daki başlıca ihracat destek programları ve eyalet düzeyindeki teşvikler özetlenmiştir.

1. Kaliforniya İhracat Destek Programları

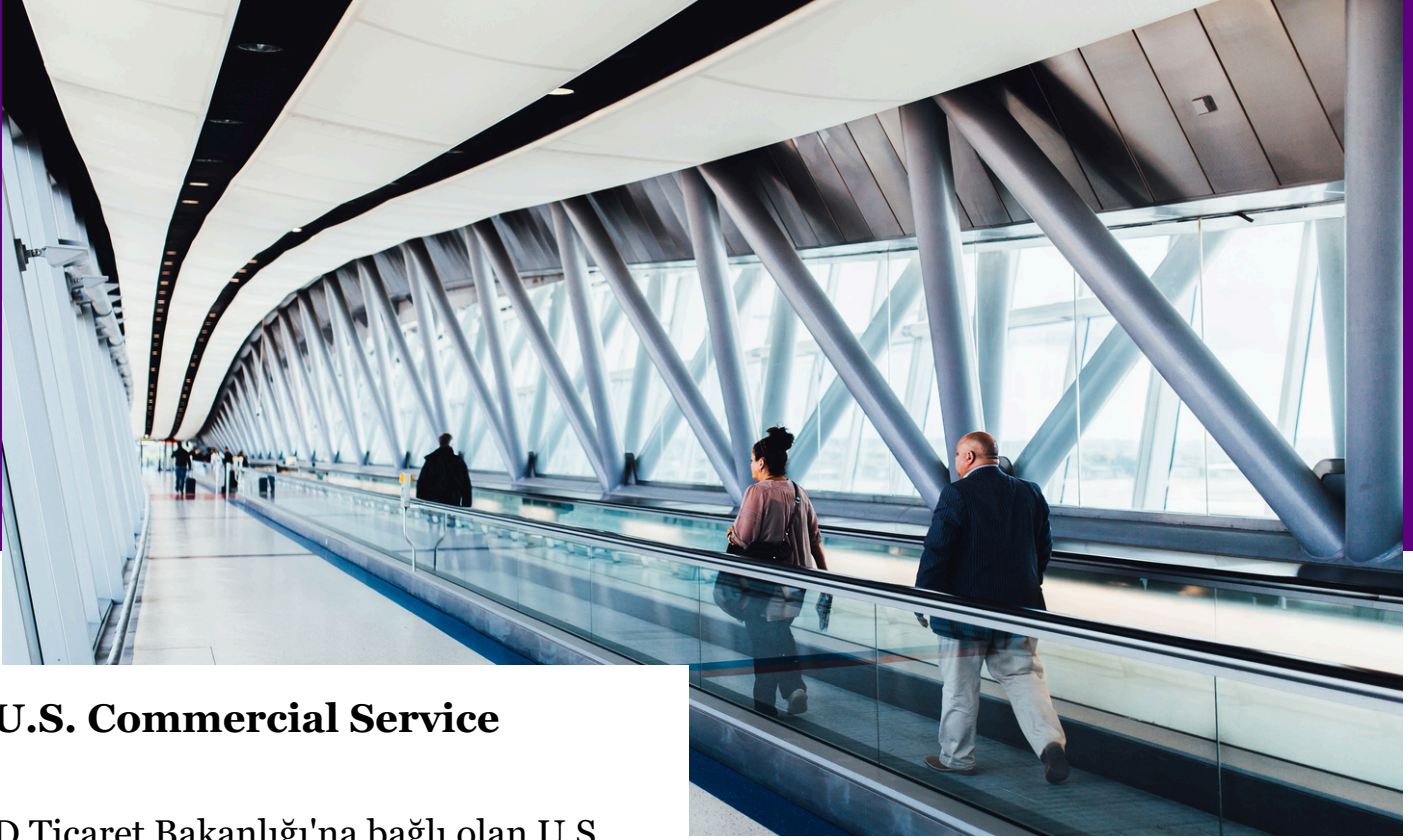
Kaliforniya, dünyanın en büyük ticaret bölgelerinden biri olarak, ihracatçı firmalar için çeşitli destekler sunmaktadır. Özellikle teknoloji, tarım ve otomotiv sektörlerinde ihracat yapan firmalar için birçok program ve teşvik bulunmaktadır.

- **California Export Promotion Program (CEPP):** Kaliforniya Eyaleti tarafından sağlanan bu program, ihracat yapan KOBİ'lere finansal destek ve pazar araştırması hizmetleri sunmaktadır. CEPP, firmaların yurt dışı pazarlarında daha fazla yer edilmeleri için ticaret fuarlarına katılım, ticaret heyetlerine katılım ve dijital pazarlama hizmetleri sunmaktadır.
- **California State Trade Expansion Program (STEP):** Kaliforniya, STEP programı aracılığıyla ihracatçı firmaların uluslararası pazarlara erişimlerini artırmayı amaçlar. Bu program, ticaret fuarlarına katılım, ihracat danışmanlık hizmetleri ve pazar araştırmalarını kapsamaktadır.
- **California International Trade Center (CITC):** CITC, Kaliforniya'daki ihracatçı firmalar için eğitimler, ticaret fırsatları ve stratejik danışmanlık sunmaktadır.

10.2. Federal Düzeyde Destekler:

ABD hükümeti, uluslararası ticareti desteklemek amacıyla birçok federal düzeyde destek programı sunmaktadır. Bu programlar, her büyüklükteki firma için, özellikle ihracat yapan KOBİ'ler için büyük fırsatlar yaratmaktadır.

1. U.S. Commercial Service

ABD Ticaret Bakanlığı'na bağlı olan U.S. Commercial Service, Amerikalı firmaların uluslararası pazarlara açılmalarını desteklemek amacıyla birçok hizmet sunmaktadır.

- **Gold Key Service:** Bu hizmet, firmaların hedefledikleri pazarlarda iş fırsatlarını araştırmalarına yardımcı olur. Ayrıca, potansiyel iş ortakları ve alıcılarla eşleştirme hizmeti sunar.
- **Trade Missions and Fairs:** ABD hükümeti, dünya çapında ticaret heyetleri düzenler. Bu heyetler, Türk firmalarının ABD pazarına daha hızlı giriş yapmalarını sağlar.

2. Export-Import Bank of the United States (EXIM Bank)

EXIM Bank, ABD'li firmaların yurtdışına ihracat yapmalarını teşvik etmek için finansal destek sunmaktadır.

- **İhracat Kredileri ve Sigorta:** EXIM Bank, ihracat yapan firmalara kredi ve sigorta ürünleri sunarak, yurtdışındaki ödeme risklerini minimize eder.
- **İhracat Finansmanı:** İhracat yapan firmalar için düşük faizli krediler ve finansman seçenekleri sunan EXIM Bank, Türk firmalarının ABD'deki yatırımlarını artırmak için de kullanışlıdır.

3. Small Business Administration (SBA)

ABD hükümetinin sağladığı en önemli desteklerden biri de Small Business Administration (SBA) tarafından sunulmaktadır. SBA, KOBİ'lere yönelik çeşitli finansal destek ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.

- **SBA Export Loan Programs:** KOBİ'ler için düşük faizli kredi programları ve finansal destekler sunar.
- **SBA Export Business Development Services:** Bu hizmet, KOBİ'lere yurtdışında iş fırsatlarını değerlendirmeleri konusunda rehberlik eder.

4. International Trade Administration (ITA)

International Trade Administration, ABD hükümetinin bir parçası olarak, Amerikan firmalarının yurtdışındaki ticaret faaliyetlerini artırmak için geniş bir hizmet yelpazesi sunmaktadır.

- **İhracat Pazar Araştırmaları ve Danışmanlık:** ITA, firmaların hedefledikleri pazarlarda pazar araştırmaları yapmalarını ve ticaret fırsatları hakkında bilgi edinmelerini sağlar.
- **Trade Adjustment Assistance (TAA) Program:** Bu program, uluslararası rekabete maruz kalan firmaların yeniden yapılanmalarını ve ihracat faaliyetlerini artırmalarını sağlar.

11. CALIFORNIA İHRACATI VE YABANCI YATIRIM

2024 yılında Kaliforniya dünyaya 183,3 milyar dolarlık mal ihraç etmiştir. 2022 yılında, Kaliforniya'dan yapılan ihracat tahmini 582 bin istihdamı desteklemiştir

Kaliforniya'dan İhracat ve İstihdam

Kaliforniya 2024 yılında en çok mal ihraç eden 2. eyalet olmuştur. 2024 yılında Kaliforniya'nın mal ihracatı 183,3 milyar dolardı ve 2014 yılındaki ihracat seviyesine göre yüzde 5'lik (9,5 milyar dolar) bir artış gösterdi. Mal ihracatı 2024 yılında Kaliforniya GSYH'sinin yüzde 4,7'sini oluşturmuştur. Kaliforniya mal ihracatı 2022 yılında tahmini 582 bin istihdamı desteklemiştir (mevcut en son veriler). Ulusal düzeyde, mal ihracatıyla desteklenen işler, ulusal ortalamanın tahmini olarak yüzde 18 üzerinde ödeme yapmaktadır.

Kaliforniya'dan İmalat İhracatı ve İstihdam

2024 yılında Kaliforniya 158,7 milyar dolarlık mamul ürün ihraç etmiştir. Kaliforniya'nın mamul ürün ihracatı 2022 yılında tahmini 533 bin istihdamı desteklemiştir. Eyaletin en büyük imalat ihracatı kategorisi, 2024 yılında Kaliforniya'nın toplam mal ihracatının 47,9 milyar dolarını oluşturan bilgisayar ve elektronik ürünlerdir. Diğer en büyük imalat ihracatı kalemleri ise elektrik hariç makineler (18,4 milyar dolar), ulaşım ekipmanları (16,6 milyar dolar), kimyasallar (16,2 milyar dolar) ve muhtelif mamul mallardır (12,1 milyar dolar).

Kaliforniya'nın başlıca dünya bölgelerine ihracatı 2024 Değer

APEC	126,2 milyar dolar
Asya	78,1 milyar dolar
Avrupa Birliği	28.0 milyar dolar
Güney/Orta Amerika ve Karayipler	9.4 milyar dolar
Sahra Altı Afrika	856 milyon dolar

2024 yılında Kaliforniya'nın mal ihracatının yüzde 43'ü (78,9 milyar dolar) mevcut STA ortaklarına yapılmıştır.

Kaliforniya'da Tarım İhracatı

Kaliforniya, 2023 yılında yurt dışına 24,3 milyar dolarlık tarım ihracatı gerçekleştirerek ülkenin en büyük tarım ihracatçısı eyaletidir (ABD Tarım Bakanlığı'na göre mevcut en son veriler).

En fazla ihracat yapan şehirler

Los Angeles-Long Beach-Anaheim (59,6 milyar dolar),
San Francisco-Oakland-Fremont (24,3 milyar \$),
San Diego-Chula Vista-Carlsbad (23 milyar \$),
San Jose-Sunnyvale-Santa Clara (23 milyar \$),
Riverside-San Bernardino-Ontario (11,2 milyar dolar),
Sacramento-Roseville-Folsom (7,6 milyar dolar),
El Centro (5,3 milyar dolar),
Stockton-Lodi (4,7 milyar dolar),
Bakersfield-Delano (4 milyar dolar),
Oxnard-Thousand Oaks-Ventura (3,3 milyar dolar),
Fresno (3,1 milyar dolar),
Santa Maria-Santa Barbara (1,6 milyar dolar),

Kaliforniya'dan İhracat

- Kaliforniya, 2024 yılında mal ihracatında 2. büyük eyalet oldu.
- 2024 yılında Kaliforniya'nın mal ihracatı 183,3 milyar dolara ulaşarak 2014 yılındaki ihracat seviyesine göre yüzde 5 (9,5 milyar dolar) arttı.
- Mal ihracatı, 2024 yılında Kaliforniya GSYİH'sinin yüzde 4,7'sini oluşturdu.
- 2022'de Kaliforniya mal ihracatı tahmini 582 bin işi destekledi (mevcut son veriler). Ülke genelinde, mal ihracatının desteklediği işler ulusal ortalamanın tahmini yüzde 18 üzerinde ödeme yapıyor.

Kaliforniya'dan Üretim İhracatı ve İşler

- 2024 yılında Kaliforniya 158,7 milyar dolarlık mamul ürün ihraç etti.
- Kaliforniya'nın imalat ürünleri ihracatı 2022'de tahmini 533 bin kişiye istihdam sağladı (mevcut son veriler).
- Eyaletin en büyük imalat ihracat kategorisi, 2024 yılında Kaliforniya'nın toplam mal ihracatının 47,9 milyar dolarını oluşturan bilgisayar ve elektronik ürünleridir.
- Diğer önemli imalat ihracatları ise elektrik hariç makine (18,4 milyar dolar), ulaştırma ekipmanı (16,6 milyar dolar), kimyasallar (16,2 milyar dolar) ve çeşitli mamul mallar (12,1 milyar dolar) oldu.

İhracat, birçoğu KOBİ olan binlerce Kaliforniya işletmesini ayakta tutuyor

- 2023 yılında Kaliforniya lokasyonlarından toplam 61.340 şirket ihracat yaptı (son veriler mevcut). Bunlardan 57.949'u (%95) 500'den az çalışanı olan küçük ve orta ölçekli işletmelerdi.
- Küçük ve orta ölçekli firmalar, 2023 yılında Kaliforniya'nın toplam mal ihracatının yüzde 42,3'ünü oluşturdu.

Kaliforniya Dünya Piyasalarına Bağlı

- Eyaletin en büyük pazarı Meksika'ydı. Kaliforniya, 2024 yılında Meksika'ya 33,5 milyar dolarlık mal ihraç etti ve bu, eyaletin toplam mal ihracatının yüzde 18'ini temsil ediyordu.
- Meksika'yı Kanada (18,4 milyar dolar), Çin (15,1 milyar dolar), Japonya (10,9 milyar dolar) ve Tayvan (9,6 milyar dolar) takip etti.

Kaliforniya'daki tarım ihracata bağılıdır

Kaliforniya, 2023 yılında 24,3 milyar dolarlık iç tarımsal ihracat gerçekleştirerek ülkenin en büyük tarımsal ihracat yapan eyaleti konumundadır (son veriler ABD Tarım Bakanlığı'na göre mevcuttur).

2024 yılında Kaliforniya 158,7 milyar dolarlık mamul ürün ihraç etti.

En çok tarım ihracatı yapılan ürünler:

	2023 Değeri
ağaç yemişleri	8,1 milyar dolar
diğer bitki ürünleri	3,2 milyar dolar
meyveler, taze	2,9 milyar dolar
sebzeler, işlenmiş	2,7 milyar dolar
meyveler, işlenmiş	2,5 milyar dolar

www.aticturkiye.org